



# Aviisi

- *Konijnenpizza* p19
- *Wedstrijd NL-FI* p16
- *Werken in een 'exotisch' land* p20
- *Speurtocht naar Mannerheim* p35
- *Nostalgie* p45

**11 DEC.**  
**onafhankelijk-**  
**heidsteest**

zie  
p.54



**ACTUEEL** Fins-Nederlandse relaties - vroeger en nu 9  
**ARTIKELN** De plaatselijke super 10, Kwalificatiewedstrijd Nederland-Finland 16, Herinneringen aan het werken in een "exotisch" land 20, Een speurtocht naar de afkomst van de Mannerheim familie 35,

Nostalgie 45, Winterlandschapen in Finland 52  
**RUBRIEKEN Column:**  
Een gezonde konijnenpizza 19  
**VERENIGING** Gezocht: Bestuursleden 31, Gezocht: Vormgever aviisi 31, Geslaagde najaarsactiviteit VNF in het Van Gogh Museum te Amsterdam 56

*Activiteiten  
van de  
vereniging:*

Fins onafhankelijkheidsfeest  
2010 54

**VERDER**

Agenda 2, Van het bestuur 3, Kleintjes 7, Belangrijke adressen 59 Colofon 59, Inschrijfformulier 61,

| DATUM            | TIJD             | NEDERLANDS                                                                   | FINS                                                  | ADRES                                          |
|------------------|------------------|------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|------------------------------------------------|
| 1.10 – 30.11     |                  | Expositie Finse lithografielandschappen                                      | Suomalaisen litografi-<br>amaisemiennäyttely          | Frans Masereel Cen-<br>trum, Kasterlee, België |
| 25.11 –<br>28.11 |                  | Finse Kerstmarkt                                                             | Suomalaiset<br>joulumarkkinat                         | Finse Zeemans-<br>kerk, Rotterdam              |
| 25.11            | 20.15 – 22.15 u. | Jukka-Pekka Saraste,<br>Oslo Filharmonisch<br>Orkest/<br>Jukka-Pekka Saraste |                                                       | De Doelen, Rotterdam                           |
| 10.12            | 20.15 – 22.15 u. | Pekka Kuusisto,<br>Concert                                                   | Pekka Kuusisto,<br>konsertti                          | Muziekgebouw aan 't<br>IJ, Amsterdam           |
| 11.12            | 18.00 – 23.00 u. | Gala-avond, Fins<br>Onafhankelijkheidsfeest<br>van VNF                       | Gaala-ilta, Suomen<br>itsenäisyyspäivä-<br>juhla(VNF) | Zalmhuis, Capelle a/d<br>IJssel-Rotterdam      |
| 11.12            | 20.15 – 22.15 u. | Pekka Kuusisto, Concert                                                      | Pekka Kuusisto, kon-<br>sertti                        | Muziekgebouw aan 't<br>IJ, Amsterdam           |
| 11-3-2011        | 20.00 - 22.00 u. | Concert, Jouhiorkesteri                                                      | Konsertti, Jouhior-<br>kesteri                        | RASA, Utrecht                                  |
| 20-3-2011        | 11.00 - 12.30 u. | Ere Lievonen + Gamelan<br>Ensemble                                           |                                                       | Muziekgebouw aan 't<br>IJ, Amsterdam           |
| 28-3-2011        |                  | Sonata Arctica                                                               |                                                       | Effenaar, Eindhoven                            |
| 29-3-2011        |                  | Sonata Arctica                                                               |                                                       | Patronaat, Haarlem                             |
| 15-1-2011        | 14.00 u.         | Nieuwjaarsreceptie VNF<br>/ FDTG / Finse Zeemans-<br>kerk                    |                                                       | Finse Zeemanskerk,<br>Rotterdam                |

#### Nadere informatie via website [www.vnf.nu](http://www.vnf.nu)

Voor meer gedetailleerde informatie kunt u de websites bezoeken van de desbetreffende locaties  
of via een mail naar [PR-Aviisi@vnf.nu](mailto:PR-Aviisi@vnf.nu)

Opgeven van deelname aan de activiteiten van de VNF via [info@vnf.nu](mailto:info@vnf.nu) of  
tel. nr. 06-55802120 (dinsdags 17.00 – 21.00 uur).

## Van het bestuur Naar het nieuwe

*Het jaar 2010 is binnenkort achter ons. Voor de Vereniging Nederland-Finland eindigt het met een feestelijk Onafhankelijkheidsfeest in het historische Zalmhuis te Rotterdam.*

In maart kreeg de Vereniging een nieuw bestuur; Vappu werd in mei gevierd op een sfeervolle boottocht en de traditionele midzomerfeesten in juni vonden plaats in Harkstede en bij de Zeemanskerk te Rotterdam. Als herfstactiviteit organiseerde de Vereniging een bezoek aan het Van Gogh Museum waarbij de leden van de vereniging een op maat gemaakte lezing

werd aangeboden over de tentoonstelling 'Illusie en werkelijkheid'.

Naast de organisatie van diverse verenigingsactiviteiten heeft het nieuwe bestuur ook het hoofd gebogen over de behoefte om bestaande activiteiten te vernieuwen. In 2011 gaat de Vereniging proberen meer te bieden aan de "jongere generatie" alsmede gezinnen. Dit zal worden weer-  
spiegeld in het aanbod van de evenementen. Verder zal ook communicatie worden ontwikkeld met betrekking tot Aviisi, de verbeterde website en andere elektroni-



## Johtokunnalta Kohti uutta

*Vuosi 2010 on kohta taaksejäänyttä elämää. Alankomaat-Suomi yhdistyksen vuosi päättyy ko-measti juhlaan itsenäisyyspäivän vastaanottoon Rotterdamin historiallisessa Zalmhuisissa.*

Maaliskuussa yhdistys sai uuden johtokunnan, toukokuussa juhliittiin Vappua tiivistunnelmaisella risteilyllä, kesäkuussa vuorossa olivat perinteiset juhannusjuhlat Harkstedessä ja Rotterdamin merimieskirkolla. Syyskauden aktiviteettina yhdistys järjesti vierailun Van Gogh museon näyttelyyn Illusio ja todellisuus, jonka yhteydessä yhdistyksen jäsenille tarjottiin räätälöity luento johdatuksena aiheeseen.

Yhdistyksen toiminnan pyörittämisen lisäksi uusi johtokunta on kuluneen vuoden aikana pohtinut toiminnan uudistamisen tarpeita. Tulevana vuonna Alankomaat-Suomi yhdistys keskittää voimavarojaan erityisesti nuoremman sukupolven ja perheiden paremman huomioimiseen. Tämä tulee näkymään erityisesti tapahtumatarjonnassa. Myös viestintää tullaan kehittämään Aviisin, tänä vuonna uusittujen web-sivujen ja muiden sähköisten kanavien puitteissa.

Usella meistä on kotona pieni Alankomaat-Suomi yhdistys perheen muodossa,

sche kanalen.

Velen van ons hebben thuis al een kleine Vereniging Nederland-Finland in de vorm van een gezin, of een aangewakkerd verlangen naar het thuisland en Finse cultuur na jaren wonen in het buitenland danwel gewoon door een zwak voor die ruwe noordelijke hoek van Europa. Het maakt niet uit wat voor binding jij hebt met Finland, jij speelt een belangrijke rol in de ontwikkeling van onze vereniging. Neem dan ook contact op en vertel ons welke activiteiten of andere diensten jij graag zou willen doen.

Aan het eind van het jaar is het toepasselijk om de vele vrijwilligers te bedanken, die de evenementen, Aviisi, en de website hebben mogelijk gemaakt. Speciale dank gaat uit naar Peter Glebbeek, Jukka Partanen, Evert Schut en bestuursleden Jesper Bexkens en Jacques Groenendijk, die onze website hebben vernieuwd. We willen ook de vormgever van Aviisi, Dmitry de Bruin, bedanken voor zijn waardevolle werk in de afgelopen jaren. Helaas moet Dmitry deze taak opgeven door zijn drukke professionele leven. Wij zijn nu op zoek naar een opvolger,

zodat ook in de toekomst ons verenigingsblad soepel gerealiseerd kan worden, - lees meer op pagina 31.

Het bestuur wil graag ook u - alle leden en partners - bedanken voor het afgelopen jaar. Wij kijken er dan ook naar uit u weer te zien, natuurlijk nadat de kersthammen zijn gegeten en verwerkt, bij de evenementen in 2011.

Inka Finne  
Verenigen Nederland-Finland  
Bestuurslid PR  
inkafinne@gmail.com

vuosien ulkomailla asumisen jälkeen jälleensyttynyt kaipuu kotimaahan ja suomalaisuuteen, tai muuten vain heikko kohta sydämessä tuolle karulle Euroopan pohjoiskolkalle. Oli linkkisi Suomeen mikä tahansa, juuri Sinä olet avainasemassa yhdistyksen toiminnan kehittämisessä. Ota yhteyttä ja kerro minkälaista toimintaa tai muita palveluita sinä kaipaisit!

Näin vuoden lopuksi on paikallaan muistaa kaikkia vapaaehtoisia, jotka ovat

tehneet niin tapahtumat, Aviisi-lehden ja websivut mahdollisiksi. Erityiskiitos paikallaan websivujen uudistamisesta vastanneille (Peter Glebbeek, Jukka Partanen, Evert Schut ja johtokunnan jäsenet Jesper Bexkens ja Jacques Groenendijk). Lisäksi haluamme kiittää Aviisin taittajaa Dmitry de Bruiniä hänen arvokkaasta työstään kuluneina vuosina. Työkiireiden vuoksi projektista piakkoin vetäytyvälle Dimitrylle etsitäänkin nyt kuumeisesti seuraajaa, jotta mahtava lukupaketti saataisiin to-

teutettua yhtä mallikkaasti tulevaisuudessakin – luethan lisää sivulta 31.

Johtokunta haluaa kiittää myös kaikkia teitä jäseniä ja yhteistyökumppaneitamme kuluneesta vuodesta. Kunhan joulukinkut on syöty ja sulateltu – odotamme innolla jälleennäkemistä ensi vuoden tapahtumissa!

Inka Finne  
Alankomaat-Suomi yhdistys  
Johtokunnan jäsen (PR)  
inkafinne@gmail.com



Bij Design-winkel.nl kunt u terecht voor de gehele en meest complete Iittala collectie. Vanachter uw scherm selecteert u eenvoudig de producten die u wenst. Wij sturen uw bestelling naar het door u gewenste adres en verpakken het feestelijk! Ook kunt u een persoonlijke boodschap aan een cadeau toevoegen.

Nu de nieuwe Iittala collectie najaar 2010 op [www.design-winkel.nl](http://www.design-winkel.nl)



**NIEUW**

Moomin Beker  
Skiing  
€ 19,95



**NIEUW**

Sarpaneva  
gietijzeren braadpan  
met deksel ovaal  
€ 239,00



**NIEUW**

Birds by Toikka  
Jouliana  
€ 189,00



**NIEUW**

Himmeli servies  
vanaf € 12,95

**WWW.DESIGN-WINKEL.NL**



Kartio set helder  
4 \* glas helder 21 cl  
en karaf  
van € 72,75  
voor € 59,00



Seth-Andersson  
schaal  
260\*140 mm  
van € 289,00  
voor € 129,00



Essence wijnglazen  
rood  
set 4 stuks  
van € 59,80  
voor € 49,90



Tools Ovenpan-set  
van € 367,95  
voor € 319,00





Vanaf  
**€ 695,-**  
per persoon



### GRATIS:

- thermo kleding
- sneeuwscootersafari
- parkeren Schiphol
- ski's mee aan boord

# Puur Lapland

Puur beleven, Puur avontuur en Puur Winterwonderland®

[www.lapland.nl](http://www.lapland.nl)

[info@voigt-travel.nl](mailto:info@voigt-travel.nl) - tel 035 69 90 322



VisitFinland.com



Leverage from  
the EU

**Voigt Travel**  
onbetwist de Lapland specialist

## KLEINTJES

TARJOTAAN  
KÄÄNNÖSPALVELUJA  
hollanti/englanti/saksa ->  
suomi

**Contact/Yhteydenotto:**  
Nina Knoops, nknoops@  
hotmail.com

### UNIEK, UNIEK, UNIEK!

Met een unieke  
cadeaumand  
verrast u uw familie en  
kennissen in Nederland.  
Kijk op onze site  
[www.deverrassingsmand.nl](http://www.deverrassingsmand.nl)  
of bel: 06-22273358.

### VERTALINGEN EN TOLKENDIENSTEN SNEL, EFFICIËNT EN VOORDELIG



KÄÄNNÖS- JA  
TULKKAUSPALVELU  
NOPEA, TEHOKAS JA  
EDULLINEN  
[www.finsetaal.nl](http://www.finsetaal.nl)  
[info@finsetaal.nl](mailto:info@finsetaal.nl)

# ADVERTEREN IN AVIISI?

Bel met **0475-321630** of

stuur uw e-mail naar  
**[pr-aviisi@vnf.nu](mailto:pr-aviisi@vnf.nu)**



### weekend- workshop groenhout

"nieuwe impulsen voor oude technieken"  
van staande boom tot gebruiksproduct:  
Het maken van kleine producten van vers hout  
met bijl en messen, buiten in het bos  
Landgoed Vilsteren, gem. Ommen, Ov.

### introductiewerkshops lepels

-weekends: vrijdagavond t/m zondag

### workshop schalen hakken

-vierdaagse workshops

individuele lessen, opdrachten en bedrijfssevents mogelijk

### Wij verkopen bijlen, messen en ander gereedschap

telefoon: 06-52044586  
[info@houtvanbomen.com](mailto:info@houtvanbomen.com)  
[www.houtvanbomen.com](http://www.houtvanbomen.com)





Finland, het land van de uitgestrekte bossen en de ongerepte natuur. Waar rust en stilte nog een plaats heeft. Waar stress slechts een begrip is en geen feit.

Temidden van de bossen van de Merode in de nabije omgeving van de abdijen van Averbode en Tongerlo kan je een echt Fins vakantiepark vinden. Gelegen tussen fiets – en wandelroutes en ruitersporen zal je hier nog de nodige rust en stilte vinden. **Onthaasten** in de echte zin van het woord. Je zorgen en bekommernissen even vergeten. Na een fiets- of wandeltocht de spieren verwennen met een zuiverende echte Finse sauna of een heerlijke ontspannende massage in het warme water van onze massagebaden. Terug op krachten kom je met onze Finse bbq in de tuin van ca. 8 are waar privacy gegarandeerd is.



Bezoek onze website [www.wellnessblokhut.be](http://www.wellnessblokhut.be)



# FINS- NEDERLANDSE RELATIES VROEGER EN NU

*door Arnold Pieterse en Peter Starmans*

**Mede-auteurs:**

Maarten Tengbergen, Auli Snickers-Malinen en Arie Oudman

**Ontwerp, lay-out en  
grafische begeleiding:**

Arno Enzerink

**Prijs** € 18,90

ISBN 978-952-92-7995-1

**Druk:** Yliopistopaino,  
Helsinki

**Aantal bladzijden:** 240

Dit boek zal in november 2010 worden uitgegeven en kan worden gereserveerd op de website van de Nederlandse Vereniging in Finland ([www. Nederlandse-vereniging.fi](http://www.Nederlandse-vereniging.fi)) onder bestelformulier Fins-Nederlandse relaties. De portokosten in Nederland zijn € 2,20. Een beperkt aantal exemplaren zal ook te koop zijn (zonder portokosten) op de Kerstbazaar van de Finse Zeemanskerk in Rotterdam.

Het boek omvat de volgende hoofdstukken:

(1) Fins-Nederlandse relaties van de Middeleeuwen tot aan de vorming van het onafhankelijke Finland in 1917;

- (2) Fins-Nederlandse relaties na 1917;
- (3) Kerkelijke contacten via de Rooms Katholieke kerk in Finland en via de Finse Zeemanskerk in Rotterdam;
- (4) Assimilatie van Nederlandse zeemanswoorden in de Finse taal;
- (5) Een koninklijke geneesheer, een trol en een hui-lende molenaar: Finse literatuur in Nederlandse vertaling;
- (6) Gedenkwaardige contacten tussen Finland en Nederland op het gebied van cultuur, sport en taalonderwijs





DE  
PLAATSELIJKE  
SUPER  
PAIKALLINEN  
MARKETTI

PIIRI TAPAA SÄÄSTÄÄ  
Pienin  
2  
3,50  
-30%



En weer ben ik verbaasd als ik een Finse supermarkt binnenloop, de enorme omvang is bijna niet te bevatten, zelfs in het kleinste dorpje staat er zo'n uit de kluiten gewassen kolos vol met een assortiment waar onze grootste super AH jaloers op zou zijn.

Met alleen al het assortiment worsten zouden ze een minderwaardigheidscomplex krijgen. Bij de worsten om de hoek liggen de schaatsen en pannen en even verder vind je de kettingzagen en kleding, de boten liggen buiten, dat wel. Voor de deur een respectabele collectie houtsnijwerk met als trekker een beer uit één stuk

>

Toistamiseen olen hämmästynyt kun astun suomalaisen markettiin, käsittämätön suuruus käy melkein yli ymmärryksen, jopa pienimmässäkin kylässä on tuollainen jättsuper, jonka tavara-valikoimaa meidän suurin AH-XL:mmekin kadehtisi. Jo ainoastaan makkaravalikoima aiheuttaisi AH:lle alemmuuskompleksin.

Makkaroiden takana ovat luistimet ja kattilat, siitä vierestä löytyy moottorisahat ja vaatteet, no veneet ovat kuitenkin ulkona. Sisäänkäynnin vieressä kunnioitettava valikoima puuveistoksia, vetonaulana yhdestä

>



gehouden uit een gigantisch mooi stuk hout. De Finnen lezen graag en dat is te zien in het aanbod. Lectuur heeft daar een speciale afdeling, zo groot is de keus. Ik zie gespecialiseerde autolectuur uit Amerika die je niet zo snel verwacht in een supermarkt midden in Finland. Uiteraard is ook de "Mökki" in tal van bladen present. Langs een wand staat een flinke rij gokautomaten en ze zijn allemaal bezet, daarachter mensen die netjes op hun beurt wachten. Dat valt direct op, de sfeer is zeer gemoedelijk en alles en iedereen wacht netjes op zijn of haar beurt. De eenarmige bandiet hoort in Finland duidelijk bij de

boodschappen. Een winkelbediende ziet dat ik rond sta te kijken en komt naar me toe om te vragen of ze kan helpen. Wat een service. Kom daar in Nederland eens om. Vaak hoor of lees ik dat afmetingen van een winkel vaak ten koste gaan van de service; Finland bewijst het tegendeel zou ik zeggen. Dat deed me denken aan een voorval tijdens één van mijn eerdere bezoeken aan Finland. In die periode was het voor mij behelpen met de communicatie in de winkels en het personeel werd vaak nerveus als je ze in het Engels aansprak. Uiteraard waren er uitzonderingen. Ik kan me nog goed een pijnlijk voorval herinne-

ren toen we op pad waren in een winkelcentrum in Espoo, waar we op zoek waren naar een nieuwe TV voor mijn schoonmoeder. Ik had een winkel gevonden waar de verkoper goed Engels sprak en was met hem in discussie over een

mahtavasta puusta veistetty karhu. Suomalaiset ovat innokkaita lukijoita ja se todella näkyy valikoimasta, joka on niin laaja, että lehdet muodostavat oman erikoisosastonsa. Kuka nyt odottaisi näkevän-sä amerikkalaisia autoleh-tiä tavallisessa marketissa keskellä Suomea. Useissa lehdissä on Mökki tietysti kuumaa tavaraa. Seinustalla pitkä rivi peliautomaatteja, kaikki varattuja, pelaajien takana kiltisti vuoroaan odottavia ihmisiä. Sen huomaa heti, ilmapiiri on ystävällinen ja kaikki odottavat kiltisti vuoroaan. Yksikätinen rosvo liittyy selvästi Suomessa ostosmatkoihin.

Myyjä on huomannut minun kaselevan ympärilläni ja tulee luokseni kysymään tarvitsenko apua. Mikä palvelu! Tapahtuneekohan tuo Hollannissa. Kuulen tai luen usein, että liikkeen koko vaikuttaa negatiivisesti palveluun; mielestäni Suomesa on asia päinvastoin. Muistan tässä tapahtuman aikaisemmalta Suomen matkaltani. Kommunikaatio kaupoissa ei minulta silloin käynyt niin sujuvasti ja henkilökunta hermostui nähtävästi kun kysyin heiltä jotakin englanniksi. Ei sääntöä ilman poikkeusta. Muistan yhden kiusallisen tapauksen kun olimme Espoon kauppakeskuksessa valitsemassa anoppilleni uut-



ta televisiota. Olin löytänyt liikkeen, jossa myyjä puhui hyvin englantia ja keskustelin hänen kanssaan eri TV-malleista. Selvitin hänelle mikä malli mielestäni oli paras, mutta myyjä oli selvästi eri mieltä kanssani. Minusta tuntui, että liike

TV-model. Ik gaf mijn modelvoorkeur aan, maar hij had duidelijk een ander type voor ogen. Ik kreeg de indruk dat hij opdracht had een speciaal model te verkopen en dat hij mijn wensen niet zo nauw nam. Mijn vrouw stond naast mij

en ik vertelde haar in het Nederlands dat ik twijfelde aan zijn kennis en dat we ergens anders gingen kijken. Ik glimlachte vals naar hem terwijl ik dat zei. De verkoper glimlachte beleefd terug en zei even vals in vlekkeloos Nederlands: "Dat

is helemaal geen probleem mijnheer, u bent natuurlijk vrij in uw keuze. Ik ben het echter niet eens met uw opmerking over mijn kennis, ik ben afgestudeerd ingenieur in technische wetenschappen en dat heb ik in Nederland gehaald".



halusi myydä tiettyä mallia eikä minun mielipiteelläni ollut mitään väliä. Vaimoni seisoi vieressäni ja sanoin hänelle hollanniksi, että epäilin myyjän asiantunte-  
musta ja ehdotin hänelle, samalla lipevästi hymyillen myyjälle, että menisimme

katsomaan toisesta liikkees-  
tä. Myyjä hymyili ystävälli-  
sesti takaisin ja vastasi yhtä  
lipevästi virheettömällä  
Hollannin kielellä "Ei se  
mitään, herra, olette vapaa  
valitsemaan mitä haluatte.  
Mutta en ole samaa mieltä  
huomautuksestanne asian-

tuntemuksestani, olen suo-  
rittanut diplomi-insinöörin  
tutkintoni Hollannissa". Ha-  
lusin het paikalla muuttua  
näkymättömäksi, punaisella  
naamallani saavutin päin-  
vastaisen tuloksen. Siinä  
minut tuomittiin julkisesti.  
Hyväksyttävä oli myyjän



Ik wilde ter plekke onzichtbaar worden, maar met mijn rode hoofd bereikte ik het tegenovergestelde. Ik werd publiekelijk terechtgesteld, gunde de verkoper zijn triomfantelijke grijns, mompelde een excuus en droop af. Als je op dit voorval een kansberekening los laat, is de uitslag achter de komma, dat weet ik zeker. Ons vakantiehuis staat 25 kilometer ten westen van Mikkeli, dus voor de gewone boodschappen gaan we naar de lokale supermarkt. De winkel is in handen van twee broers en de rest van de familie werkt gewoon mee, inclusief oma. Het is eigenlijk ook zo'n gigantische supermarkt, maar dan

wel verspreid over een heel groot terrein. Je waant je daar als in een oude road-movie, het is een verzameling van loodsen langs een doorgaande weg met als centraal punt de benzinepomp. Je tankt daar benzine en dan ga je naar binnen, waar je bij oma het aantal liters opgeeft. De pomp staat aan de overkant van de weg en ze moet afgaan wat de mensen opgeven, oude tijden herleven hier. Hoewel het niet direct opvalt, want alles ligt of staat ergens, is er een organisatie, want ze weten alles te staan en te vinden. Van een saunakachel, steigertrap, tot een pak melk en een biefstuk, je vraagt en tijdens je vraag

krijg je een richting aangegeven. Dat betekent dat je met een van de broers meeloopt en je orders onderweg oppikt, met je biefstuk tussen de spijkers en een balk op je rug. De routes lopen langs het aangebouwde café. Soms staat er iemand achter de bar maar het kan gebeuren dat tijdens een order er even getapt moet worden. Er staan openingstijden op de ramen maar ik heb niet de indruk dat ze daar fanatiek in zijn. Het zijn harde werkers, 7 dagen per week en we sturen er graag onze huurders naar toe. In de omgeving staan vele vakantiehuisen en ze kennen alles en iedereen en weten ook precies wie er is. De

voitonriemuinen virnistys, mutisin anteeksipyyntöni ja luikin häntä koipien välissä pois paikalta. Olen varma, että tilastotieteellisesti katsoen on ylläolevan kokeumuksen todennäköisyysprosentti jossakin desimaalipilkun oikealla puolella. Lomamökkimme sijaitsee 25 km Mikkelistä länteen päin, siis haemme päivittäiset ostoksemme paikallisesta marketista. Liikkeen omistajat ovat kaksi veljestä ja loput perheenjäsenet, mummo mukaanlukien, ovat mukana liikettä pyörittämässä. Tämäkin on jättimarketti, tällä kertaa valtaavan isolle alalle rakennettu. Tuntuu kuin olisit mukana lännenfilmissä, varastoja

siellä täällä läpikulkevan tien reunoilla, keskipisteenä bensa-asema. Tankkaat autosi siellä, kävelet tien toiselle puolelle ja ilmoitat mummolle montako litraa olet tankannut. Mummo luottaa ihmisten rehellisyyteen, täällä eletään vieläkin kuin ennen vanhaan hyvinä aikoina. Luultavasti et heti huomioi että kaupankäynti on loistavasti organisoitu, henkilökunta tietää tarkalleen missä minkä tavara on. Kiukaasta tikapuihin, maitopurkkiin ja pihviin, jo kysyessäsi näytetään mistä voit tavarat löytää. Yksi veljeksistä kulkee mukanasi, ja kerää tien varrella olevista varastoista tilaamiasi tavaroita; pihvi naulojen väliin,

hirsi selkään. Tavarointa kerätessämme ohitamme markettiin kuuluvan kahvilan. Joskus baaritiskin takana on myyjä, usein saattaa käydä niin, että tilausta kerätessä täytyy lasi täyttää. Minusta tuntuu ettei ikkunassa näkyvistä aukioloajoista liikoja välitetä. Perheenjäsenet tekevät kovasti töitä, 7 päivää viikossa. Suosittelemme mökkimme vuokralaisillekin tätä liikettä. Seudulla on paljon lomamökkejä ja paikalliset asukkaat tuntevat kaikki ja tietävät juuri eikä melkein kuka milloinkin on paikalla. Autosi on tunnusmerkki, on minulle kerrottu. Jos ei sinua ole nähty bensa-asemalla, on joku nähnyt au-

herkenning gaat via je auto heb ik begrepen, je moet altijd langs de benzinepomp en als iemand de auto daar gemist heeft, ziet schijnbaar een ander langs de weg hem wel en dat wordt snel doorverteld en bekend. Ze weten altijd dat je er bent, kortom de sociale controle is heel sterk en dat is best een goed gevoel. Ik besepte laatst dat ik mijn auto daar nooit op slot zet, terwijl ik in Nederland zelfs mijn radio niet in een afgesloten auto durf te laten zitten.

Omdat de twee broers ons veel geholpen hebben tijdens de bouw nemen we regelmatig wat "lekkers" mee. Meestal geven we dat als we elkaar voor de eerste

keer weer zien, maar op een keer waren we het vergeten en namen het mee toen we later boodschappen gingen doen. We hadden deze keer een stenen kruik gevuld met jenever meegenomen. Alles werd op de band in de supermarkt gezet en stiekem zetten we de kruik tussen de boodschappen. Na een aantal keer geprobeerd de kruik te scannen riep de ene broer naar de andere waarom die "stenen fles" niet in het systeem stond. Het was een mooi gezicht, twee broers die de kruik bestudeerden en niets begrepen van het etiket en zich afvroegen wat het was en waarom ze niet wisten dat ze het in het assorti-

ment hadden. Het verhaal gaat dat ze de volgende dag werk buiten de supermarkt hadden, want ze waren niet in de winkel.

Zo hebben ze samen een functionele onderneming neergezet waar de hele familie mee onderhouden wordt. Het is met recht een plaatselijke "SUPER", gebouwd op vertrouwen waar alles van vandaag te koop is en waar de prijzen in het verleden liggen.

*Willem Mulder*

tosi tien varrella ja uutinen kerrotaan sitten nopeasti eteenpäin. Paikalliset tietävät aina jos olet tullutseudulle, voimakas sosiaalinen kontrolli antaa turvallisen tunteen. Hoksasin viimeksi etten siellä koskaan lukitse autoani, Hollannissa en uskalla jättää radiota lukituunkaan autoon. Koska veljekset auttoivat meitä usein mökinrakenuksen aikana viemme heille säännöllisesti jotain "hyvää" mukaanamme. Tavallisesti he saavat lahjan heti kun näemme toisemme, mutta kerran unohdimme antaa paketin, joten otimme sen mukaamme menessämme ensimmäistä kertaa ostoksille. Tällä ker-

taa olimme ottaneet tuliaisiksi katajanmarjaginiä kivipullossa. Asetimme pullon salaa ostoksiemme väliin kassanauhalle. Aikansa yritettyään lukea pullon viivakoodia huusi yksi veljeksistä toiselle, miksei sitä kivipulloa ollut rekisteröity kassasysteemiin. Se oli todella hauskaa nähtävää: veljekset tutkiskelivat pulloa eivätkä ymmärtäneet mitään etiketistä, ihmettelivät mitä moinen oli ja mikseivät he tienneet että se oli heidän tavaravalikoimassaan. Huhu kertoo että heillä oli seuraavana päivänä töitä jossakin muualla, marketissa heitä ei ainakaan näkynyt. Yhdessä he ovat perustaneet koko perheen elättävän hy-

vintoimivan liikeen. Tämä yritys on todella oikea seutupermarketti, jossa voit luottaa siihen, että kaikki tämän päivän tavara myydään siellä eilisen hintaan.

*Willem Mulder  
Käänmös Irja Lammers*

# KWALIFIKATIEWEDSTRIJD NEDERLAND-FINLAND,

**7 september 2010**

## HOLLANTI-SUOMI – KARSINTAOTTELU

**7. syyskuuta 2010**





**E**r hing een vleug van herfst in de lucht toen wij ons voorbe-reidden op de kwalifica-tiewedstrijd voor het aan-staande Europese Kampi-oenschap voetbal in 2012, die in de Rotterdamse Kuip gespeeld werd tussen Nederland en Finland! De Finnish Dutch Trade Guild had een arrange-ment samengesteld zodat we gezamenlijk zouden eten in Restaurant Leipzig en met een bus naar de Kuip gebracht zouden worden. De sfeer was aan-genaam, het eten zou ons smaken maar ik werd al snel wat nerveus toen wij een oranje sjaaltje uitge-

reikt kregen om “onze jongens” aan te moedi-gen...Naast mij zat name-lijk mijn vrouw, volbloed Finse, die elke sportieve gelegenheid van Finland ziet als een oorlogssitu-atie, en dan ook nog van-achter vijandelijke linies. Zeker wanneer Nederland en Finland tegenover elkaar staan speelt liefde geen enkele rol meer. Vol trots liet zij dan ook haar eigen Finse sjaaltje zien... De rit met de bus had minder dan 10 minuten moeten duren, ware het niet dat de buschauffeur verdwaalde en wij allen geheel Rotterdam Zuid gezien hebben; we waren

>

**I**lmassa oli jo ripaus syksyn tuntua valmis-tautuussamme vuoden 2012 jalkapallon Euroopan mestaruuskilpailujen karsintaotteluun Rotterda-missa, vastakkain Hollanti ja Suomi! Kauppakillan järjestämän illan aluksi nautimme illallisen ravintola Leip-zigissa, minkä jälkeen meillä olisi bussikuljetus stadionille. Tunnelma oli miellyttävä ja ruoka mais-tui, mutta pian huomasin hieman hermostuvani huomattessani matkanjär-jestäjän jakavan kaikille oranssit kannattajakau-laliinat. Vieressäni istui nimittäin suomalainen

vaimoni, joka jokaisessa urheilutapahtumassa, jossa Suomi on mukana, on suorastaan sotajalal-la. Varsinkaan tänään, Suomen kohdatessa juuri Hollannin, rakkaudesta ei juuri voinut puhua. Ylpe-änä hän kaivoikin esille oman, sinivalkoisen kan-nattajakaulaliinansa Bussimatkan oli tarkoitus kestää alle 10 minuuttia, mutta bussikuskin ek-syttyä oikealta reitiltä saimmekin täyden Rotter-dam-Zuid – kiertoajelun ja ehdimme nipin napin ajoissa ennen ottelun alkua. Puolitäydessä ja oranssinvärisessä Kuipissa asetuimme seurueemme

>



gelukkig net op tijd voor de wedstrijd uiteindelijk. Ik ging met de rest in een Nederlands vak zitten in een halfvolle Kuip die geheel Oranje kleurde, met uitzondering van mijn 1,57m Finse vrouw die compleet in blauw-wit tenue wachtte op een bloedbad. Het Finse volkslied 'Maamme' werd aangeheven en met het raken van de eerste noot, sprong mijn vrouw rechtop om uit meer dan

volle borst het Finse volkslied te zingen. Alras werden wij vanuit het gehele vak met wijd opengesperde ogen aangekeken, maar zij liet zich niet van de wijs brengen en met een enorme dosis overtuiging heeft zij het volkslied uitgezongen. Daarna was het tijd om de spannende wedstrijd te volgen. Uiteraard is Nederland superieur in voetbal, wij hadden immers de finale van het

Wereldkampioenschap gehaald, maar die Finnen waren beslist niet van zins om voorover te buigen en ons de overwinning te geven. De uitslag werd uiteindelijk 2-1 maar Finland gaf een zeer goede tegenstand en een gelijkspel was rechtvaardiger geweest. Nou ja, op naar de revanche in Helsinki. Ik ben benieuwd of ik die wedstrijd overleef met mijn Oranje kledij in een blauw-wit stadion...

*Laurent Knoops*



kanssa Hollannin kannattajien joukkoon, ainoana poikkeuksena 1,57 metriä lyhyt vaimoni, joka sinival-koiisiin sonnustautuneena ja verenhimoisena odotti taistelun alkua. Maamme-laulun ensimmäisten sointujen kajahtessa ilmoille hän ampaisikin pys-

tyyn laulaakseen mukana niin korkealta ja kovaa, että lähes koko katsomo kääntyi katsomaan. Tämä ei vaimoani kuitenkaan hermostuttanut, vaan antaumuksella hän veisasi kansallislaulun loppuun saakka. Tämän jälkeen jännittävä peli jo alkoikin.

Luonnollisesti Hollanti on Suomea vahvempi jalkapallossa, selvisimmehän viime MM-kisoissa finaaliin saakka, mutta Suomi taisteli sisukkaasti loppuun asti. Tulos oli lopulta 2-1, mutta Suomi antoi hyvän vastuksen ja tasapelikin olisi ollut oikein.

Nyt siis katse kohti Helsinkiä. Mietin vain, mahdanko selvitä pelistä hengissä oranssiasuisena kaiken sen sinivalikoisen keskellä...

*Laurent Knoops*  
*Käänmös: Nina Knoops*

# EEN GEZONDE KONIJNENPIZZA

Een tijdje geleden las ik in een zondags bijvoegsel van Helsingin Sanomat een artikel dat ik u niet kan onthouden. Een hele pagina was gewijd aan een Finse "ylipuutarhuri" – een boventuinman zo gezegd – die midden in Helsinki op konijnen jaagt, waarna hij de beesten vilt, braadt en in een pizza verwerkt. Het artikel was geïllustreerd met diverse foto's, waaronder die van de tuinman met zijn jachtgeweer in de aanslag en van een konijn in diverse

staten van bereiding. Onderaan de bladzijde stond een recept voor het maken van een konijnenpizza. Helsinki, zo las ik, gaat enigszins gebukt onder een konijnenplaag. Deze knaagdieren zorgen voor veel schade door het graven van holen en het opvreten van allerlei planten. De door de kleine flaporen veroorzaakte schade zou per jaar een half miljoen euro bedragen. Om de schade in de botanische tuin

van Kaisaniemi te beperken heeft de bovengenoemde boventuinman – in Nederland is de bovenmeester uitgestorven maar in Finland zijn er nog allerlei bovenbe-roepers – van de politie een vergunning gekregen om binnen een bepaald gebied van de botanische tuin jacht te maken op konijnen. Om in het duistere najaar goed te kunnen richten, is zijn geweer uitgerust met een zaklantaarn en om de burenen niet te verontrusten maakt hij gebruik van een geluid-demper.

&gt;

# TERVEELLINEN KANIPIZZA

Joitakin aika sitten luin Helsingin Sanomien sunnuntaillitteestä tarinan, jota en voi jättää kertomatta. Lehden koko sivu oli pyhitetty suomalaiselle "ylipuutarhurille" joka keskellä Helsinkiä metsästää kaneja, jotka hän sitten nylkee, paistaa ja käyttää täytteeksi pizzaan. Jutun höysteenä oli erinäisiä valokuvia, joiden joukossa kuvia puutarhurista toiminnassa metsästyskivääreineen, sekä kanista eri käsittelyvaiheissa. Sivun alareunassa oli

resepti kanipizzan valmistamiseksi. Helsingissä, näin luin, on todellinen kanivitsaus. Nämä jyrjsjät aiheuttavat paljon vahinkoa kaivamalla kuoppia ja syömällä kaikenlaisia kasveja. Noiden pikku luppakorvien aiheuttamat vahingot nousevat vuosittain puoleen miljoonaan euroon. Rajoittaakseen vahinkoja Kaisaniemen kasvitieteellisessä puutarhassa on yllämainittu ylipuutarhuri – Alankomaisissa on yli-mestari kuollut

titteli mutta Suomessa on vielä kaikenlaisia yli-ammatteteja – saanut poliisilta luvan metsästää kaneja jossain kasvitieteellisen puutarhan osassa. Voidakseen syksyn hämärissä kunnolla tähdätä, on hänen kiväärinsä varustettu taskulampulla sekä äänenvaimentimella herättääkseen naapurustossa mahdollisimman vähän huolestumista.

&gt;



De journalist die het artikel schreef, proeft van de konijnenpizza en filosofeert met de tuinman over dit gezonde, zuiver biologische vlees. Kennelijk vreest de redactie niet overspoeld te worden met brieven van Finse dierenliefhebbers die het een schande vinden dat onschuldige flappies de dood ingejaagd worden met geweerkogels. Moet u zich eens voorstellen wat voor stormen van verontwaardiging er in Nederland zouden opsteken als bekend zou worden dat ergens in Amsterdam een tuinman met een geweer door een park zou sluipen om schattige konijntjes om te leggen.

*Carel van Bruggen*

# HERINNERINGEN AAN HET WERKEN IN EEN “EXOTISCH” LAND

*Carel van Bruggen:*

**V**anaf 1983 werkte ik als projectarchitect voor het architectenbureau van Timo en Tuomo Suomalainen aan een nieuwe behuizing voor het Finse oorlogsmuseum op Suomenlinna. Drie gebouwen – alle drie rijksmonument – moesten wij geschikt maken voor

een museale bestemming. Ook de vormgeving van de inrichting inclusief vitrines en dergelijke – uiteraard in nauwe samenwerking met de staf van het oorlogsmuseum – behoorde tot onze taak. Het grootste gebouw, de in de Zweedse tijd gebouwde opslagruimte voor masten op het eiland Iso Mustasaari, zou het

Lehtimies, joka tarinan kirjoitti, maistaa kanipizzaa ja filosofoi puutarhurin kanssa tästä terveellisestä, puhtaasta biologisesta lihasta. Ilmeisesti lehden toimitus ei pelkää hukkuvansa kirjeisiin suomalaisilta eläintenystäviltä, joiden mielestä on häpeällistä jahdata viattomia pupuja kiväärinkuulilla. Voisitteko edes kuvitella minkälainen suuttumuksen myrsky Alankomaissa nousisi, jos tulisi tiedoksi, että jossain Amsterdamissa puutarhuri hiipii puistossa tappamassa suloisia pupusjesja.

*Carel van Bruggen*

*(käännös Pirkko van Bruggen)*

# MUISTELMIA TYÖSTÄ ”EKSOOT- TISESSA” MAASSA

*Carel van Bruggen:*

**V**uodesta 1983 lähtien olin Timo ja Tuomo Suomalaisen arkkitehtitoimistossa projektiarkkitehtina suunnittelemassa uusia tiloja Suomen sotamuseolle Suomenlinnaan. Meidän piti saada kolme vanhaa rakennusta – kaikki virallisesti säilytettäviä rakennuksia – museokäyttöön sopiviksi. Myös tilojen sisustus, vitriinit ja vastaavat mukaan

lukien, kuului toimeksiantoon - tietenkin yhteistyössä sotamuseon henkilökunnan kanssa. Suurimmasta rakennuksesta, Ruotsin vallan aikaan rakennetusta mastovarastosta-inventaariokamarista Iso-Mustasaarella, piti tulla museon päärakennus, jossa olisi yleisön sisäänkäynti, auditorio, arkisto ja henkilökunnan toimistotilat. Osa tästä pitkänomaisesta rakennuksesta oli vaurioitunut Kriminsodan aikaan

hoofdgebouw worden met daarin de publieksentree, een auditorium, het archief en kantoorruimte voor het personeel. Een deel van dit langgerekte gebouw was verwoest tijdens de Krimoorlog in de 19e eeuw. Het verdwenen bouwvolume moesten wij volgens de richtlijnen van monumen-

tenzorg in zijn oorspronkelijke verschijningsvorm terug brengen. In de door de Russen gebouwde en ook op Iso Mustasaari gelegen manege zouden grotere objecten geëxposeerd worden, waaronder een op Suomenlinna gebouwd vliegtuigje en een pantservoertuig. Het derde

te renoveren gebouw was een ook uit de Zweedse tijd stammend kruithuis op het aan Susisaari vastgegroeide, voormalige eiland Kustaanmiekka. Dat gebouw – het kleinste van de drie – had al een museale bestemming. Na de tweede wereldoorlog was het door officieren van de kustverdediging inge-



Buitenzijde Kruithuis

1800-luvulla. Tuhoutunut rakennusmassa piti korvata Museoviraston ohjeiden mukaisesti uudella alkuperäistä vastaavalla massalla. Venäläisten rakentamaan, myös Iso-Mustasaarella sijaitsevaan maneesiin sijoitettaiisiin isompaa näyttelyaineistoa, kuten Suomenlinnassa rakennettu lentokone sekä panssariajoneuvo. Kolmas peruskorjattava rakennus oli myöskin Ruotsin vallan ajal-

la rakennettu ruutikellari, joka sijaitsi Susisaaren kiinni kasvaneella entisellä Kustaanmiekan saarella. Tämä rakennus, pienin kolmesta, oli jo toiminut museona. Toisen maailmansodan jälkeen se oli rannikkotykistön upseereiden toimesta sisustettu museoksi. Siellä oli esillä kaikenlaista rannikon puolustukseen ja erityisesti rannikkotykistöön liittyvää esineistöä. Venäläisten toi-

mesta tämä rakennus oli peitetty paksulla hiekkakeroksella kestämaan tykistöltä. Se säilyisi korjattuna ja uudelleen sisustettuna rannikkotykistömuseona.

Nämä kolme rakennusta saivat minut käymään saarilla kaikkina vuodenaikoina. Sinä talvena, kun maneesirakennuksessa oli työ käynnissä, oli parin viikon ajan yli 30 astetta pakkasta eikä

richt als museum. In dit museum werden allerlei voorwerpen getoond die te maken hadden met de kustverdediging en vooral de kustartillerie. Dit gebouw, dat door de Russen

tegen artilleriebeschietingen beschermd was door het met een dikke laag zand te overdekken, zou zijn bestemming behouden, maar diende opgeknapt en opnieuw ingericht te worden.

De drie gebouwen brachten mij gedurende alle jaargetijden op de eilanden. In de winter, waarin de renovatie van het manegegebouw in uitvoering was, vroom het gedurende een paar weken meer dan dertig graden en was zelfs de werkpost uit de vaart genomen. Ik moest, samen met Tuomo Suomalainen, naar een bouwvergadering op Iso Mustasaari. Niet dat er gebouwd werd bij die temperatuur, maar vergaderd werd er wel. Op het ijs was een route uitgezet, waarover wij met de auto naar de eilanden reden. Bij het verlaten van de auto bleek de muts van wolfsbont, die ik op aanraden van mijn collega's en



*Interieur Kruithuis*

edes saarille ajava työlautta ollut liikenteessä. Minun piti kuitenkin, yhdessä Tuomo Suomalaisen kanssa mennä Iso-Mustasaarelle työmaakoukseen. Eipä silti, ei siinä

pakkasessa tehty rakennustöitä, mutta kokoukset pidettiin kuitenkin. Jälle oli viitoitettu reitti, jota pitkin ajoimme autolla saarille. Autosta ulos astuttuamme

osoittautui susihattuni hyvin tarpeelliseksi, hattu, jonka olin työtoverieni kehotuksesta, pitkän empimisen jälkeen ostanut. Saarilla Helsingin rannikolla tuulee aina. Ja 30 asteen pakkasella se ei ole mikään leikin asia! Lämminvuoriset saappaani, ylimääräisine sukkapareineenkaan, eivät olleet riittävän lämpimät. Olin jo aikaisemmin kokenut, että kaupungin lautta Suomenlinnaan ei jääolosuhteista johtuen ajanut, ja silloin menin Katajanokalta lähtevällä työmaalautalla. Lautan eteen oli asennettu ylimääräinen terävä teräskeula jään särkemiseksi väylällä. Särkeminkään ei aina onnistunut ensi yrittämällä. Laivuri



na lang aarzelen gekocht had, goed van pas te komen. Op de eilanden voor de kust van Helsinki waait het altijd. En dat is bij dertig graden onder nul geen pretje! Mijn gevoerde laarzen bleken overigens niet voldoende bestand tegen de kou ondanks de twee paar sokken die ik over elkaar aangetrokken had. Ik had al eens eerder meegemaakt dat de stadspont naar Suomenlinna wegens de ijstoestand uit de vaart genomen was en had toen de werkpont genomen die vanaf Katajanokka vertrekt. Tegen de boeg van de werkpont bleek toen een extra scherpe, stalen boeg geplaatst om het ijs in de vaargeul te breken. Dat

lukte overigens niet altijd meteen de eerste keer. De schipper liet de pont dan achteruit varen om met een zo groot mogelijke snelheid de aan elkaar gevroren schotsen opnieuw te lijf te gaan. Ik zat lekker binnen in de warme kajuit te genieten van de weidse, witte wereld om mij heen. De scheepsmotor gromde als een getergd dier, maar zorgde er uiteindelijk voor dat wij, zij het met enige vertraging, toch aan de overkant kwamen.

's Zomers kwam ik samen met een hele meute dagjesmensen aan op de kade van Iso Mustasaari. De onderdorgang van de kazerne aan de haven vulde zich dan

met mensen en geluid. Jongelui droegen luidruchtige muziek uitstotende gettoblasters op hun schouders. Moeders en vaders duwden wandelwagens voort over de hobbelkeien en iedereen liep met tassen vol proviand om te gaan picknicken. In de herfst en in het vroege voorjaar daarentegen zat ik samen met een enkele eilandbewoner en wat mensen die op de eilanden werkten in de verwarmde kajuit van de pont. Op de forteilanden heerste in die periode een weldadige rust. Deze "werkuitstapjes" maakten het een plezierig project om aan te werken. En ook het werken aan de oude gebouwen beviel

>

peruutti silloin lautan ja ajoi sitten kovalla vauhdilla päin yhteen jäätynettä jäälohkareita. Minä istuin mukavasti sisällä lämpimässä kajuutassa nauttien avarasta valkoisesta maisemasta ympärilläni. Moottori jyrisi kuin ärsytetty eläin, mutta se kuitenkin huolehti siitä, että pääsimme perille, vaikkakin vähän myöhässä.

Kesällä tulin lautalla yhdessä suuren päiväretkeläisten joukon kanssa Iso-Mustasaaren laituriin. Rantakasarmen läpikulikutunneli täyttyi ihmisistä ja metelistä. Nuoret kantoivat olallaan äänestä musiikkia ilmaan syötäviä radionauhureita. Äidit ja isät työnsivät lastenrattaita mukulakivillä, ja kaikilla oli mukanaan kassit täynnä

picknick-eväitä. Syksyllä ja aikaisin keväällä sitä vastoin istuin muutamien saarilla asuvien tai siellä työssä käyvien kanssa lautan lämpimässä sisätilassa. Noina aikoina vallitsi linnoitussaarilla hyväilevä rauha. Nämä "työretket" tekivät työstäni mukavan projektin. Myös vanhojen rakennusten parissa työskentely oli minulle hyvin mieleistä.

Vanhoja rakennuksia voi verrata vanhoihin ihmisiin. Ne ovat eläneet ja kokeneet kaikenlaista, kolhittuina ja naarmuisina kestäneet aikojen halki ja siksi saaneet oman luonteen. Joskus ne on jätetty heitteille niin, että on vaikeata kuvitella niistä vielä tulevan jotakin, mutta luonteenomaisesta vanhasta

rakennuksesta se yleensä aina kuitenkin onnistuu. Sitä vastoin vanhalle ihmiselle ei voi noin vain antaa toista tai jopa kolmatta elämää.

Ensi aluksi minun piti mitata rakennukset ja piirtää paikalla kaikenlaisia yksityiskohtia restauroinnin valmisteluksi. Yksi kuljin noissa suurissa, tunkkaisissa tiloissa käytöstä poistettujen, armeijan jälkeensä jättämien tavaroiden keskellä. Välillä kävi ilmi, etten ollut ainoa kävijä paikalla. Jostain kuului rapinaa ja jostain lähti lentoon häiritty pulu. Tyhjässä rakennuksessa tuntuu aina kylmemmältä kuin ulkona. Olikin aina mukava mennä kohmeltuneine sormineen ja jäykistyneine

>

mij goed. Oude gebouwen zijn te vergelijken met oude mensen. Zij hebben geleefd en van alles meege-maakt. Zij zijn gebutst en geschrand de tijd door ge-komen en hebben daardoor karakter gekregen. Soms zijn zij zo verwaarloosd dat het moeilijk is om je voor te stellen dat er nog iets van te maken valt, maar met een karaktervol oud gebouw lukt dat eigenlijk altijd. Dat kun je in tegenstelling tot oude mensen een tweede en vaak zelfs een derde leven geven.

In het begin moest ik de ge-bouwen opmeten en moest ik ter plaatse allerlei details tekenen ter voorbereiding van de restauratie. In mijn

eentje liep ik in grote muf ruikende ruimten tussen de in onbruik geraakte spullen die het leger had achter gelaten. Soms bleek ik niet de enige bezoeker te zijn en ritselde er ergens iets of vloog er een verstoorde duif op. In een leegstaand gebouw voelt het altijd kouder dan buiten. Het was dan ook heel plezierig om verkleumd en met stijf geworden vingers naar de kantine van de toen nog in bedrijf zijnde scheepswerf op Susisaari te gaan. In de kantine zaten de arbeiders van de werf te eten in hun overalls en de ambtenaren van monumentenzorg, die hun kantoor boven de kan-tine hadden, aten er ook.

Daar in die authentieke omgeving, waar stevige Finse vrouwen met plastic haarkapjes op hun hoofd de dienst uitmaakten, kon ik het niet laten mijn lie-velingsgerecht te bestellen: erwtensoep met roggebrood en zoet brood (pulla) met slagroom erop toe. En een kop koffie om wakker te blijven natuurlijk. Daarna kon ik er weer tegen. Het was trouwens best wel werken wat ik daar deed, maar het voelde niet als werken en het was natuur-lijk niet te vergelijken met op kantoor zitten.

Het was geen eenvoudige opgave om gebouwen die nauwelijks of zelfs helemaal

jäsenineen Susisaarella sii-hen aikaan vielä toimivan telakan kanttiinini. Kant-tiinissa istuivat syömässä telakan työmiehet työvaat-teissaan, ja siellä söivät myös museoviraston virkamiehet, joiden toimisto oli kanttiinin yläkerrassa. Tuossa aidossa ympäristössä, missä tukevat suomalaiset naiset muovi-päähineineen hoitivat palve-lua, en voinut olla tilaamatta lempiruokaani: hernerokkaa ruisleivän kera ja jälkiruoak-si köyhät ritarit. Ja tietenkin kuppi kahvia pysyäkseeni hereillä. Niin taas jaksoin puurtua.

Tein kyllä rankasti töitä, mutta ei se niin työltä tun-tunut, olihan se ihan muuta kuin toimistossa istuminen.

Ei ollut mikään yksinkertai-nen tehtävä saada museo-käyttöön sopivaksi raken-nukset, joita ei juurikaan tai ehkä ei koskaan oltu läm-mitetty. Museon sisäilmastolle asetetaan korkeat vaatimuk-set. Lämpötilan ja kosteuden pitää pysyä mahdollisimman tasaisina. Ruutikellarissa tämä ilmankosteuden vaati-mus ei aina ollut. "Pitää ruuti kuivana" ei ole turhan-päiten sanontana tunnettu. Siksi olivat ruutikellarin ra-kentajat jo alun perin varus-taneet sen kaksinkertaisella holvatulla katolla. Näiden kahden muuratun holvin välissä oli tyhjä tila, joka yh-dessä varastoa ympäröivän käytävän kanssa mahdollisti

luonnollisen ilmanvaihdon. Käytimme hyväksi vanhaa systeemiä täydennettynä ilmastointilaitteilla. Manee-sirakennuksessa oli suuri käyttämätön ullakko, johon voimme hyvin sijoittaa tar-peelliset asennukset. Tällä tavoin säilyivät rakennukset siellä kävijän silmissä suu-rin piirtein alkuperäisessä tilassa.

Sotamuseon sisustaminen-kaan ei ollut ihan yksinker-taista. Siitä ei saanut tulla tylsä kokoelma vanhoja esi-neitä. Sellainen kiinnostaisi vain erikoistuneita asianhar-rastajia. Niinpä museon kon-servaattorit halusivat saada aikaan "aidonelävän" näyt-telyn. Heidän toivomuslistal-laan maneesiin oli maahan

nooit verwarmd geweest waren, geschikt te maken als museum. De eisen die aan het binnenklimaat van een museum gesteld worden, zijn hoog. De temperatuur en luchtvochtigheid dienen

zo constant mogelijk te zijn. Voor het oude kruithuis had dat voor de luchtvochtigheid altijd al gegolden. 'Je kruit droog houden' is niet voor niets een bekende uitdrukking. Vandaar dat de

bouwers de kruitkamer van het kruithuis voorzien hadden van een dubbel gewelfd dak. Tussen die twee gemetselde gewelven bevond zich een holle ruimte die samen met de weergang rond de kruitkamer zorgde voor een natuurlijke ventilatie. Van dat oude systeem, aangevuld met een klimaatinstallatie, maakten wij dankbaar gebruik. Het manegegebouw beschikte over een grote, ongebruikte zolder, waar wij de nodige installaties kwijt konden. Op deze manier bleven de gebouwen voor het oog van de bezoeker vrijwel geheel in hun oorspronkelijke staat. Ook de inrichting van een oorlogsmuseum is niet een-



Buitenzijde Manege



Interieur Manege

kaivettu tulenjohtoasema, kanuuna valmiustilassa ja sairaalateltilta. Voidaksemme järjestää tilat tällaisille suurille näyttelykohteille oli tarpeellista hankkia

paikkansapitävää tietoa. Sitä tietoa löytyi suomalaisesta Sotilaan Käsikirjasta, jollaisesta sain yhden kappaleen mukaani. Niinpä suunnittelin sen pohjalta mm. korsun

– ehkä ensimmäisen sotien jälkeen! Aika erikoista, että sain ulkomaalaisena olla ihan yksityiskohtia myöten mukana jossakin sellaisessa, mikä herättää suomalaisissa niin paljon muistoja ja tunteita.

Ruutikellarin sisustaminen oli minusta kaikkein hauskin työ, sillä sain jokseenkin ”vapain käsin” suunnitella, ja myös siksi, että erikoiset tilat vaativat kekseliäitä ratkaisuja. Niin meidän piti ripustaa suuria vitriinejä karkeasti muurattuihin luonnonkiviseiniin. Vitriiniin piti myös olla varkauksia vastaan kestäviä, ja oli mittatilaustyötä saada nuo lasiset laitokset paikalleen ympäröivästä kapeiden

voudig. Het mag geen dorre verzameling oude spullen worden. Dat is alleen interessant voor de gespecialiseerde liefhebber. Om die reden wilden de conservatoren van het museum “levensechte” opstellingen maken. Op hun verlanglijstje voor de manege stond een ingegraven vuurleidingbunker, een kanon in stelling en een hospitaaltent. Om dat soort grote onderdelen een plaats te kunnen geven in het manegegebouw hadden wij goede informatie nodig. Die informatie was te vinden in het Finse handboek soldaat, waarvan ik een exemplaar meekreeg. Op basis daarvan ontwierp ik o.a. een “korsu”. De eerste van na de

oorlog misschien wel. Heel bijzonder, om als buitenlander tot in detail betrokken te zijn bij iets dat bij de Finnen zoveel herinneringen en emoties oproept. De inrichting van het kruithuis vond ik het leukst omdat ik vrijwel carte blanche kreeg bij het ontwerp, maar ook omdat de bijzondere ruimten om inventieve oplossingen vroegen. Zo moesten wij grote vitrines ophangen aan ruw gemetselde natuurstenen wanden. Ook dienden die vitrines goed beveiligd te zijn tegen diefstal en was het passen en meten om die glazen gevaartes door de smalle openingen van de weergang op hun plaats te krijgen.

Bij de uitvoering van de renovatie van de manege ging veel mis. De uitvoerder bleek alle ramen uit de kozijnen gehaald te hebben zonder die van merken te voorzien. Niemand wist uiteindelijk meer welk raam in welk kozijn hoorde. En dat bleek niet zijn enige stommitieit. Zelfs de meestal onverstoorbare Tuomo Suomalainen wist hij aan het vloeken te krijgen. De renovatie en de uitbreiding van de oude hoofdgebouw had moeten worden, is uiteindelijk niet gerealiseerd. Wat de reden daarvoor geweest is, weet ik niet. Daarover heeft nooit iemand ons iets verteld. Wel

aukkojen kautta.

Maneesin peruskorjauksen toteutuksessa meni monia asioita pieleen. Kävi ilmi, että vastaava rakennusmestari oli antanut irrottaa kaikki ikkunat karmeistaan merkitsemättä niitä. Kukaan ei jälkeensä tiennyt mikä ikkuna mihinkin karmiin kuului. Eikä tämä ollut hänen ainoa tyhmyytensä. Hän sai yleensä niin pidättyväisen Tuomo Suomalaisen jopa kiroilemaan.

Mastovaraston korjauskorjauskorjauksen laajennusta, josta piti tulla museon päärakennus, ei lopulta toteutettukaan. Mikä siihen lienee ollut syynä, sitä en tiedä. Sitä ei kukaan ole koskaan ker-

tonut meille. Muistan kyllä, että silloinen sotamuseon johtaja ei ollut innostunut muuttamaan kaupungista sen kaikkine mukavuuksiinsa saarten melkoiseen eristyneisyyteen. Vuosia myöhemmin on vanhaan mastovarastoon sijoitettu museo, joka kertoo linnatuksen historiasta. Sotamuseon pääpaikka on pysynyt mantereella.

Välillä oli suunnittelussa pitkiä taukoja ja minut otettiin mukaan muihin projekteihin, joita toimistomme Puolustusministeriön toimeksiannosta suunnitteli ja johti. Koska minusta oli hauskaa ja mielenkiintoista puuhata vanhojen raken-

nusten parissa ja minulla oli jo kokemusta yhteistyöstä Puolustusministeriön kanssa, luotettiin minun hoitooni muitakin vastaavia projekteja.

Haminan linnoituskaupungissa oli suuri, vanha kasarmikompleksi, joka oli kokonaisuudessaan julistettu säilytettäväksi. Siellä minä ensialuksi työskentelin vanhan katukiveyksen palauttamiseksi, joka sittemmin osoittautuikin olevan tallella myöhempien päällysteiden alla. Sain myös suunniteltavaksi muutamien rakennusten restauroinnin, joita käytettiin sitten pyörävarastoina. Hammästykseni Suomen armeija liikkui vielä 1980-luvulla polkupyörillä,

herinner ik mij dat de toenmalige directeur van het oorlogsmuseum weinig enthousiasme toonde voor een verhuizing vanuit de stad met al zijn geneugten naar het betrekkelijke isolement van de eilanden. Een aantal jaren later is in de oude mastenopslag het museum gevestigd dat de geschiedenis van de fortificatie laat zien. De hoofdvesting van het oorlogsmuseum is op het vaste land gebleven.

Soms vielen er grote gaten in de planning en werd ik ingezet bij andere projecten die ons bureau in opdracht van het ministerie van defensie ontwierp en begeleidde. Omdat ik het leuk

en interessant vond om aan oude gebouwen te werken en ervaring had gekregen in de samenwerking met het ministerie van defensie, werden mij ook andere soortgelijke projecten toevertrouwd.

In de vestingstad Hamina was een groot, oud kazernecomplex gesitueerd dat vrijwel in zijn geheel tot rijksmonument was verklaard. Daar hield ik mij in eerste instantie bezig met het terugbrengen van de oude keienbestrating die nog onder later aangebrachte verharding bleek te zitten. Ook restaureerde ik een aantal gebouwen die vervolgens ingericht werden als fietsenstalling. Tot mijn

verbazing bleek het Finse leger zich in de tachtiger jaren, net als het Nederlandse leger van voor 1940, nog op de fiets te verplaatsen. En al die fietsen moesten ergens ondergebracht worden. Het plan was daarvoor een oude paardenstal te slopen en in plaats daarvan een grote fietsenstalling te bouwen met twee verdiepingen. Tijdens een bezoek aan de kazerne liep ik het tot sloop veroordeelde gebouw binnen en bleef als aan de grond genageld staan. Ondanks alle aantastingen die het gebouw had ondergaan bleek het een prachtige ruimte. Met zijn dicht bij elkaar staande, hoge, ronde houten kolommen die

niin kuin Alankomaiden armeija ennen sotaa. Ja kaikki nuo pyörät piti varastoida johonkin. Oli suunniteltu, että yksi vanha hevostalli purettaisiin sitä varten ja tilalle rakennettaisiin kaksikerroksinen pyörävarasto. Käynnilläni kasarmilla meidän purettavaksi tuomittuun rakennukseen sisälle, ja jäin paikalleni kuin maahan nauttuna. Kaikista rakennuksen kokemista muutoksista ja kolhuista huolimatta se osoittautui olevan komea tila. Lähellä toisiaan seisovat korkeat, pyöreät kattoa kannattavat tolpat toivat mieleeni egyptiläisen temppelin. Sitähän emme toki lähde purkamaan, oli ensimmäinen ajatukseni. Niin ei lo-

pulta tapahtunutkaan. Kävi ilmi, etteivät Museoviraston ihmiset olleet edes katsooneet sisälle, kun rakennus näytti ulkoapäin niin kauhealta. Sitten kun he olivat käyneet siellä sisällä, oli purkamisesta luovuttu. Sotilaat halusivat mieluummin purkaa, mutta antoivat lopulta periksi, ja niin voin aloittaa hevostallin taikomisen kaksikerroksiseksi pyörävarastoksi. Suunnittelimme välikerroksen niin, että se voitaisiin taas myöhemmin purkaa mahdollisimman vähän vahingoittaen vanhoja rakenteita. Tuntui hyvältä, että olin voinut pelastaa ainutlaatuisen rakennuksen tuholta. Olen työskennellyt kasarmi-

alueen muutaman muunkin rakennuksen parissa. Niihin aikoihin osasin suomenkieltä jo riittävän hyvin, että saatoinkin käydä yksin kokouksissa ja ohjata rakentamista. Lounastin silloin armeijan ruokasalissa. Huomasin, että siellä oli paljon demokraattisempi meininki kuin Alankomaissa. Suomessa ei mitään ruokalaa erikseen varusmiehille ja erikseen ravintolaa upseereille ja aliupseereille. Kaikki eri sotilasarvot istuivat sekaisin. Myös rakentaminen varuskunnalle tapahtui eri tavalla. Osa työmaan rakennusmiehistä oli vankeja, jotka olivat sosiaalisoimisvaiheessa. Mies, joka toimi vastaavana mestarina, oli myös vanginvartija. Jos-

>

>



het dak schraagden, deed het mij aan een Egyptische tempel denken. Dat gaan wij toch niet afbreken, was mijn eerste gedachte. Uiteindelijk is dat ook niet gebeurd. Het bleek dat de ambtenaren van monumentenzorg het gebouw niet van binnen bekeken hadden omdat het er van buiten zo vreselijk uitzag. Toen ook zij de binnenkant gezien hadden, ging het sloopplan van de baan. De militairen wilden liever slopen, maar gaven na enige tijd hun verzet op en zo kon ik starten met het omtoveren van een paardenstal in een fietssenstalling van twee verdiepingen. Een verdieping die wij zodanig aanbrachten dat

hij er ook weer uitgehaald kon worden zonder dat de oude constructie te veel aangetast zou worden. Het voelde goed om een uniek gebouw van de sloop gered te hebben.

Met een aantal andere gebouwen op het kazerneterrein ben ik ook bezig geweest. Inmiddels beheerste ik het Fins dusdanig dat ik in mijn eentje naar vergaderingen kon gaan en de uitvoering kon begeleiden. De lunch gebruikte ik dan in de kantine van het leger. Ik merkte dat het er daar veel democratischer aan toeging dan in Nederland. In Finland geen "vreetschuur" voor de dienstplichtigen en een aparte "mess" voor

officieren en onderofficieren. Alle rangen bleken door elkaar te zitten. Ook het bouwen voor het leger werd op een aparte manier aangepakt. Een deel van de werkluï op de bouwplaats bestond uit gevangenen in een resocialisatie traject. De man die als uitvoerder optrad bleek ook gevangenebewaarder te zijn. Soms gaf dat problemen op de bouw, wanneer een bepaalde beroepsbeoefenaar, zoals timmerman, stukadoor of metselaar, in de gevangenis niet voorhanden bleek. Soms waren er ook werkluï zoek, die de uitvoerder in de stad in de kroeg weer terug vond. Met zijn imposante uiterlijk had hij de mannen

kus tästä oli ongelmia rakentamisessa, kun ei ollut jotain ammattilaista, kuten timpuria, rapparia tai muuraria, vankilassa saatavilla. Joskus myös oli kateissa työmiehiä, jotka vastaava mestari sitten löysi kapakasta kaupungilla. Mahtavalla olemuksellaan hän muuten kyllä piti miehet aika hyvin kurissa.

Suomen armeijakin viettää harjannostajaisia, eli rakennuksen korkeimman pisteen saavuttamista. Puheita pidetään, syödään ja juodaan. Useimmiten on ruokalistalla hernerokka, ja alkoholijuomat ovat tabu, eli ei mitään oluita. Puolustusministeriö, toimeksiantajamme mm. sotamuseon projektissa,

järjesti vuoden kaikkien työmaiden harjannostajaiset yhdellä kertaa. Minäkin olin kerran läsnä sellaisessa tilaisuudessa Suomenlinnassa Kadettikoululla Pikku-Mustalla. Rakennuksen, jossa Kadettikoulu sijaitsi, oli joskus aikoinaan suunnitellut arkkitehti Engel silloisen Sveaborgin sairaalaksi. Siellä istuimme kaikki yhdessä, rakentajat, urakoitsijat, insinöörit, arkkitehdit ja ministeriön rakennusosaston henkilökunta, pitkien, siististi katettujen pöytien ääressä, suuressa muurattujen tynnyriholvien kattamassa pohjakerroksen salissa. Akustiikka oli keho. Pöytänaapurin puhetta tuskin kuuli, mutta kuten usein holvatussa tilas-

sa, kuuli hämmästyttävän hyvin kauempana istuvia, jotka yrittivät keskustella keskenään. Lopulta oli melkein mahdotonta keskustella, kun armeijan puhallinyhtye alkoi soittaa. Soittajat eivät edes olleet samassa salissa kuin me, vaan vierisessä vastaavalaisessa tilassa, johon oli yhteys vain kapean muuraukon kautta. Tilaisuuden päätteeksi jokainen otti mukanaan tuomansa pyyheliinakassin, ja kävelimme kohti suurta saunarakennusta. Saunassa, suurimmassa, minkä koskaan olin Suomessa nähnyt, istuimme kuin eräänlaisessa betonisessa katsomossa vastapäätä valtavan suurta puulämmitteistä kiuasta, jota oli

overigens aardig onder de duim.

Ook in Finland wordt aandacht besteed aan het bereik van het hoogste punt van een gebouw in aanbouw. Er worden toespraken gehouden en er wordt gegeten en gedronken. Meestal staat erwtensoup op het menu en alcoholhoudende dranken zijn taboe. Geen pannembier dus. Bij het ministerie van defensie, opdrachtgever van o.a. het oorlogsmuseum, werden alle "hoogste punten" van het jaar in een keer gevierd. Ik woonde zo'n viering bij op Suomenlinna in de kadettenschool op Pikku-Musta. Het gebouw, waarin de kadettenschool

was gehuisvest, is ooit ontworpen door architect Engel als ziekenhuis voor wat toen nog Sveaborg heette. Wij zaten met zijn allen door elkaar, bouwers, aannemers, ingenieurs, architecten en bouwkundig personeel van het ministerie aan lange, keurig gedekte tafels in een door een gemetseld tongewelf afgedekte ruimte op de begane grond. De akoestiek was slecht. Je kon je buurman nauwelijks verstaan. Maar zoals vaak in een gewelfde ruimte verstond je anderen, die verderop gezeten een gesprek probeerden te voeren, verrassend goed. Uiteindelijk werd het vrijwel onmogelijk een gesprek te voeren toen een blaaska-

pel van het leger begon te spelen. Overigens zaten de muzikanten niet in dezelfde ruimte als wij, maar in een ernaast gelegen soortgelijke ruimte die met de onze verbonden was via een smalle muuropening. Aan het eind van de bijeenkomst pakte iedereen zijn meegenomen tassen met handdoek op en wandelden wij naar een groot saunagebouw. In die sauna, de grootste die ik ooit in Finland bezocht heb, zaten de bezoekers te zweten op een soort betonnen tribune tegenover een geweldig grote, houtgestookte kachel die voor onze komst al vele uren volop had staan branden. Het was een bijzondere belevenis.

tuntikausia ennen tuloamme lämmitetty. Se oli aika erikoinen kokemus.

Pari vuotta myöhemmin tein Tuomo Suomalaisen kanssa tutkimuksen saunarakennuksen rakenteellisesta tilasta. Se osoittautui dramaattisen huonoksi. Rakennuksen jatkuva laajeneminen ja kutistuminen lämpötilan muutoksista johtuen oli aikaansaanut jättimäisiä halkeamia. Lisäksi olivat latian teräspalkit ja peltikatto osittain läpeensä ruostuneita johtuen mm. tuhlailevasta vedenkäytöstä suihkuissa. Johtopäätöksemme oli: rakennus on suljettava sortumisvaaran tähden. Neuvoamme noudatettiin vasta vuosia myöhemmin, eikä rakennus

kaikista vaurioistaan huolimatta sortunutkaan.

Minulle tuo oli hienoa aikaa. Opin työni lisäksi ja sen kautta paljon Suomen historiasta ja rakennushistoriasta ja lisäksi sain armeijakontaktieni kautta ainutlaatuisen katsannon tähän erityiseen osaan suomalaista yhteiskuntaa. Opin myös, että kanssakäyminen ja asioista sopiminen tapahtuu eri tavalla kuin Alankomaissa. Opin, että Suomessa ensin mietitään ja sitten puhutaan, kun taas Alankomaissa valitettavasti usein tapahtuu päinvastoin. Vuosia sitten olin jossain kirjoittanut muistikirjaani: *Istuimme noin kymmenen mie-*

*hen kanssa suuren pöydän ympärillä Suomen Puolustusministeriössä ja keskustelimme erään rakennusprojektin edistymisestä. Kerran joku läsnäolijoista esitti hankalan, vaikeasti vastattavan kysymyksen. Kukaan ei vastannut heti. Kaikki vaikenivat ja miettivät. Ulkona satoi hiljalleen lunta. Seinäkello tikitti aikaa pois. Kukaan ei sanonut, että "pappi taisi kulkea ohitse". Myös puheenjohtaja oli hiljaa ja harkitsi rauhallisesti rinkiä pöydän ympärillä. Jonkin ajan kuluttua alkoi eräs asiantuntija harkiten muotoilla vastausta. Siitä lähti keskustelu taas käyntiin.*

(käännös Pirkko van Bruggen)

Een paar jaar later deed ik met Tuomo Suomalainen onderzoek naar de bouwkundige staat van het saunagebouw. Die bleek dramatisch slecht. Het constant uitzetten en krimpen van het gebouw door de grote temperatuurverschillen had geleid tot gigantische scheurvorming. Daarnaast waren stalen vloerbalken en het blinken dak voor een deel weggerot door het kwistig gebruik van o.a. douche-water. Onze conclusie was: sluit het gebouw voor het instort. Ons advies werd pas een aantal jaren later opgevolgd en het gebouw stortte ondanks alle gebreken gelukkig niet in.

Voor mij was het een mooie tijd. Ik leerde naast en door mijn werk veel over de geschiedenis en de bouw-geschiedenis van Finland en bovendien kreeg ik een unieke inkijk in een bijzonder onderdeel van de Finse maatschappij door mijn contacten met het leger. En ik leerde ook dat je met elkaar op een andere manier zaken kunt bespreken dan ik in Nederland gewend was. Ik leerde dat in Finland eerst wordt nagedacht en dan gesproken terwijl in Nederland helaas het omgekeerde vaak het geval is. Al weer jaren geleden noteerde ik ergens in mijn agenda: *Wij zaten met een man of tien*

*rond een grote tafel op het Finse ministerie van defensie en bespraken met elkaar de voortgang van een bouwproject. Op een gegeven moment stelde iemand van de aanwezigen een lastige, moeilijk te beantwoorden vraag. Niemand antwoordde direct. Iedereen zweeg en dacht na. Buiten sneeuwde het gestaag. Een wandklok tikte zachtjes de tijd weg. Niemand zei dat er een dominee voorbij kwam. Ook de voorzitter zweeg en keek rustig de kring rond. Na enige tijd begon een van de adviseurs bedachtzaam een antwoord te formuleren. De bespreking kwam weer op gang.*

## SOFTWARE uit finland

Al meer dan 16 jaar is JH-Systems importeur/distributeur van software uit Finland.  
Hierbij een kort overzicht van onze belangrijkste producten.

**F-SECURE®**



F-Secure levert onderhoudsvrije, gebruiksvriendelijke beveiligingsoplossingen tegen virussen en hackers. In combinatie met de snelste updateservices en de krachtigste persoonlijke firewall, worden inbraken voorkomen en zijn de computers of laptops die u thuis privé of zakelijk gebruikt altijd virusvrij.

**snoobi**  
Online Marketing Intelligence

Zorg dat uw website een bijdrage levert aan het succes van uw bedrijf! Verlaag marketingkosten, haal potentiële verkoopcontacten binnen en verbeter uw online zichtbaarheid door het meten en analyseren van uw websiteverkeer. De Snoobi-webanalyse levert de benodigde feiten en adviezen ter ondersteuning van de besluitvorming op het gebied van marketing, verkoop en communicatie.

**blancco**

Met Blancco Harddisk Cleaner software bent u in staat om zowel bestanden als complete harddisks schoon te maken, waardoor het niet meer mogelijk is om de betreffende data terug te halen. Daardoor is het mogelijk om computers opnieuw in te zetten, zonder risico dat uw data in verkeerde handen komt.

Voor nadere info:

[info@jh-systems.nl](mailto:info@jh-systems.nl)

**WWW.JH-SYSTEMS.NL**

**JHSYSTEMS**

# MOST WANTED

## BESTUURS- LEDEN

Het bestuur en de leden van de VNF zijn altijd op zoek naar goede bestuursleden: mensen met hart voor de vereniging en die ook tijd willen vrijmaken om de vereniging draaiende te houden. Op dit moment bestaat ons bestuur uit vijf leden, waarvan één lid in maart 2011 zal stoppen. Tevens streven wij ernaar het bestuur uit te breiden naar zeven personen. Hebt u een passie voor Finland en ook zin om hier concreet iets mee te doen: kom dan ons bestuur versterken. Voor meer informatie of om uw interesse aan ons kenbaar te maken, kunt u contact opnemen met Jesper Bexkens via

**secretaris@vnf.nu.**

## VORMGEVER AVIISI

Wij zijn op zoek naar een nieuwe vormgever voor ons magazine Aviisi. De teksten en foto's worden aangeleverd door onze redactie die hiervoor ook inhoudelijk verantwoordelijk is. De taak van de vormgever is het creëren van een verzorgd blad met een uitnodigende lay-out. De redactie van Aviisi en het bestuur van de VNF zullen hierbij zoveel mogelijk ondersteuning proberen te bieden.

Wij zoeken een enthousiaste vormgever, het liefst met ervaring in het samenstellen van magazines en gebruik van de programma's InDesign en Photoshop. Ook enthousiastelingen zonder ervaring, maar wel met een gedegen kennis van vormgeving zijn welkom om zich te melden. Voor meer informatie kunt u zich richten tot

**pr-aviisi@vnf.nu**



# MOST WANTED

## HALLITUKSEN JÄSENIÄ

Alankomaat-Suomi Yhdistyksen hallitus ja jäsenet ovat aina hakemassa hyviä hallituksen jäseniä: ihmisiä joille yhdistys on sydäntä lähellä ja joilla on halua antaa aikaansa jotta yhdistys voisi toimia edelleen. Tällä hetkellä hallitukseen kuuluu viisi jäsentä, joista yksi lopettaa maaliskuussa 2011.

Lisäksi aikomuksenamme on laajentaa hallitusta seitsemään jäseneseen.

Oletteko Suomi-innostunut ja kiinnostaa-ko teitä tehdä jotain konkreettista asian hyväksi : tulkaa siis hallitukseen lisävoimaksi.

Lisätietoja ja yhteydenotto-osoite:

**secretaris@vnf.nu - Jesper Bexkens**

## TAITTAJAA (DESIGNER) AVIISI

Haemme uutta taittajaa (designer) Aviisi-lehteämme varten. Toimituksemme lähettää tekstit ja kuvat ja on myös vastuussa niistä. Taittajan tehtävänä on luoda huoliteltu lehti jossa on kutsuva lay-out. Aviisin toimitus ja yhdistyksen hallitus pyrkivät tukemaan taittajaa mahdollisimman hyvin.

Haemme innostunutta taittajaa, mieluiten sellaista jolla on kokemusta aikakauslehtien taitosta ja jolle ohjelmien InDesign ja Photoshop käyttö on tuttua.

Mycs kaikki innostuneet ilman yllamainitua kokemusta ovat tervetulleita, mikali heilla on perusteellista taittokokemusta. Lisatietoja osoitteesta:

**PR-Aviisi@vnf.nu**





Traditionele, sfeervolle

# Finse

kerstmarkt  
25-28  
November  
2010

*Kerst-shop, Design, Delicatessen,  
Sieraden, Handwerk, Glas, Keramiek,  
Textiel, Sauna-Accessoires,  
Houten artikelen, Boeken, Muziek,  
Cafetaria, Finland-info,  
Grote Loterij*

DONDERDAG 15h-21h  
VRIJDAG 12h-21h  
ZATERDAG 10h-17h  
ZONDAG 11h-17h



De Finse Zeemanskerk  
's-Gravendijkwal 64  
3014 EG ROTTERDAM  
tel. 010- 4366164 /  
fax: 010-4367505  
e-mail: [info@finsekerk.com](mailto:info@finsekerk.com)  
[www.finsekerstmarkt.com](http://www.finsekerstmarkt.com)

tv kaista.fi

Voigt Travel

VIKING LINE

LEVI CENTER  
hullu poro



# EEN SPEUR- TOCHT NAAR DE AFKOMST VAN DE MANNERHEIM FAMILIE

## MANNERHEIM- SUVUN JUURIA JÄLJITTÄMÄSSÄ

**D**e leden van de familie Mannerheim, waaronder baron Carl Gustaf Emil, maarschalk en zesde president van Finland, zijn nakomelingen van een zekere Henrik Marhein, die zich omstreeks 1645 vestigde in de Zweedse stad Gävle. Deze stamvader, die in 1618 zou zijn geboren, was koopman en ondernemer. Hij werd mede-eigenaar van twee ijzerfabrieken, Tolfors (in Gävle) en Forsbacka (ongeveer 20 km ten westen van Gävle). In 1659 verhuisde hij naar Stockholm, waar hij, tot aan zijn overlijden in 1667, heeft gewerkt bij de eerste Zweedse bank (de Palmstruch bank).

Een zoon van Henrik

>

**M**annerheimin suvun jäsenet, kuten va-paaherra Carl Gustaf Emil, Suomen marsalkka ja tasavallan kuudes presidentti, ovat tietyn Henrik Marheinin jälkeläisiä. Tämä kantaisä, jonka sanotaan syntyneen vuonna 1618, oli kauppias ja yrittäjä, ja hän asettui vuoden 1645 vaiheilla asumaan Gävleen Ruotsiin. Hän omisti osan kahdesta rautaruukista, joista Tollfors sijaitsi Gävlessä ja Forsbacka noin 20 kilometriä Gävlestä länteen. Vuonna 1659 Marhein muutti Tukholmaan, jossa hän työskenteli kuolemaansa, vuoteen 1667 asti Johan Palmstruchin perustamassa Ruotsin ensimmäisessä pankissa.

>

Marhein, Augustin, die geboren is in december 1654, veranderde de familienaam in Mannerheim, nadat hij in 1693 door de Zweedse koning Karel XI in de adelstand was verheven. (Foto 1)

Via een toespraak die de toenmalige Finse ambassadeur in Den Haag, Pekka Säilä, in 2001 hield ter gelegenheid van het Finse onafhankelijkheidsfeest, hoorde ik voor het eerst dat algemeen aangenomen werd dat Henrik Marhein uit Nederland afkomstig was. Ik wilde hier meer van weten en keek het na in de Mannerheim biografieën van Stig Jägerskiöld (1983)<sup>1</sup>, Vejo Meri (1988)<sup>2</sup>, John E.O. Screen (1993)<sup>3</sup>, Laura Kolbe

(1997)<sup>4</sup>, Paavo Suoninen (2005)<sup>5</sup> en Martti Turtola en Paavo Friman (2005)<sup>6</sup>. En inderdaad, al deze auteurs beweerden dat Marhein een Nederlander was geweest, maar noemden geen bron of bronnen voor hun veronderstelling. Maar via de Engelse Mannerheim biograaf John Screen kwam ik te weten dat dit uitsluitend gebaseerd was op een publicatie van de Finse onderzoeker Bruno Lesch<sup>7</sup>, uit 1924. In het Rijksarchief in Stockholm had Lesch drie brieven gevonden die in het Nederlands waren geschreven en waren ondertekend door Henrik Marhein. Op basis hiervan, en de nauwe handelsrelaties tussen Marhein en kooplie-

den in Amsterdam, concludeerde Lesch dat Marhein een Nederlander was.

Werd er dan helemaal niet getwijfeld aan de Nederlandse afkomst van Henrik Marhein? Toch wel. Ik vond een publicatie van de Finse onderzoeker Börje Thilman (1977)<sup>8</sup>, in het tijdschrift Genos, die suggereerde dat de naam Marhein van Noord-Duitse afkomst is. De naam 'Mar' zou volgens hem afgeleid kunnen zijn van 'Meier', dat in het dialect van Oostfalen (het gebied in Noord-Duitsland tussen de rivieren Weser en Elbe), huurder of opzichter betekent. Het tweede deel van de naam, 'hein' zou afkomstig zijn van de naam 'Hein-

Henrik Marheinin poika, joulukuussa 1654 syntynyt Augustin, muutti sukunimensä Mannerheimiksi Ruotsin kuninkaan Kaarle XI:n aateloitua hänet vuonna 1693. (Kuva 1)

Vuoden 2001 itsenäisyyspäiväjuhlassa, jossa Suomen silloinen Haagin-lähettiläs Pekka Säilä piti puheen, kuulin ensimmäisen keran, että yleisesti oletetaan Henrik Marheinin olleen kotoisin Alankomaista. Kiinnostuin asiasta ja tutkin Mannerheimin elämäkertoja, joita ovat kirjoittaneet Stig Jägerskiöld (1983)<sup>1</sup>, Veijo Meri (1988)<sup>2</sup>, John E. O. Screen (1993)<sup>3</sup>, Laura Kolbe (1997)<sup>4</sup>, Paavo Suoninen (2005)<sup>5</sup> sekä Martti Turtola ja

Paavo Friman (2005)<sup>6</sup>. Kaikki nämä kirjoittajat väittävät tosiaan Marheinin olleen alankomaalainen ilmoittamatta kuitenkaan oletuksensa tueksi mitään lähteitä. Englantilaiselta Mannerheim-elämäkertakirjurilta John Screeniltä sain tietää, että oletus perustuu pelkästään suomalaisen tutkijan Bruno Leschin julkaisuun vuodelta 1924<sup>7</sup>. Lesch oli löytänyt Ruotsin Valtionarkistosta Tukholmasta kolme hollanniksi kirjoitettua kirjettä, joiden allekirjoittaja oli Henrik Marhein. Näiden kirjeiden sekä Marheinin ja amsterdamilaisten kauppiaiden välisten tiiviiden liikesuhteiden perusteella Lesch päätteli, että Marhein

oli alankomaalainen.

Eikö kukaan ollut koskaan tullut epäilleeksi Henrik Marheinin alankomaalaista syntyperää? Kyllä sentään. Löysin Genos-lehdessä julkaistun suomalaisen tutkijan Börje Thilmanin artikkelin (1977)<sup>8</sup>, jossa arveltiin Marhein-nimen olevan lähtöisin Pohjois-Saksasta. Thilmanin mukaan Mar-nimi saattaisi olla johdos sanasta "Meier", joka Ostfalenin (Weserin ja Elben väliin jäävän Pohjois-Saksan alueen) murteessa tarkoittaa vuokratilallista tai voutia. Jälkiossa "hein" olisi peräisin nimestä Heinrich. Ilmeisesti Mannerheimin elämäkertakirjoittajat eivät ole kiinnittäneet ollenkaan huomiota Thilma-

rich'. Maar de Mannerheim biografen hebben kennelijk geen aandacht besteed aan de publicatie van Thilman, ook niet aan het feit, zoals ik vond via het internet, dat de familienaam Marhein of Marheine al eeuwen lang in Duitsland voorkomt.

Wanneer Henrik Marhein uit Nederland zou zijn gekomen, dan moest deze naam toch ergens terug te vinden zijn? Ik ben in archieven gaan neuzen, maar de naam kwam in Nederland nergens voor.

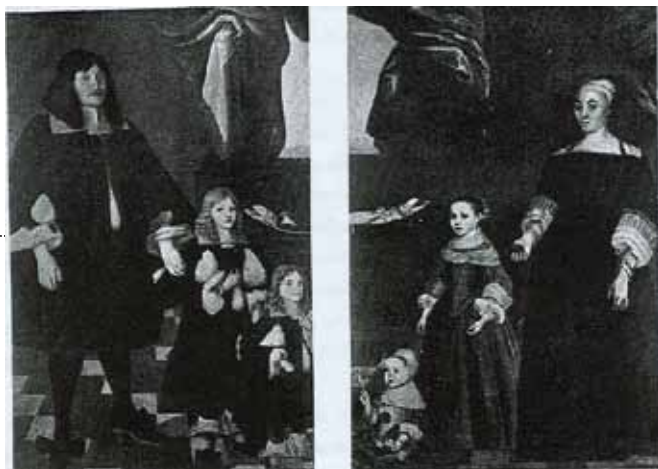
Omdat de naam Marhein in oude documenten van de

Zweedse ijzerfabrieken soms als 'Marin' is geschreven en er veel smeden uit Wallonië in de zeventiende eeuw in Zweden zijn gaan werken, kreeg ik het idee dat Marhein misschien een Zweedse verbastering was van de Franse naam Marin. Bovendien vond ik een familie Marin die in de zeventiende eeuw in Amsterdam woonde en oorspronkelijk uit Wallonië kwam.

De gedachte dat de naam Marhein afgeleid was van Marin bleek in 1968 ook al bij de Zweedse onderzoeker Appelgren<sup>9</sup> te zijn opgekomen. Hij schreef onder andere dat Hindric Marin een smeltoven had laten bouwen in zijn fabriek Forsbacka

>

Foto 1. De familie Marhein in 1659 geschilderd door Johan Aureller: v.l.n.r. Henric Marhein, zoon Johan Henning, zoon Augustin, dochter Elisabet, dochter Helena, echtgenote Margareta Gammal.



Kuva 1. Marheinin perhe Johan Aurellerin maalauksessa vuodelta 1659: vasemmalta Henric Marheim, poika Johan Henning, poika Augustin, tytär Elisabet, tytär Helena, puoliso Margareta Gammal

nin julkaisuun eivätkä myöskään siihen seikkaan, että sukunimi Marhein tai Marheine on esiintynyt Saksassa jo vuosisatojen ajan, kuten minulle selvisi internetistä.

Jos Henrik Marhein olisi tullut Alankomaista, nimestä olisi toki pitänyt jäädä jälkiä

jonnekin. Ryhdyin penkomaan arkistoja, mutten löytänyt sitä mistään alankomaalaisista lähteistä.

Koska nimi Marhein on ruotsalaisten ruukkien vanhoissa asiakirjoissa joskus muodossa Marin ja koska Valloniasta tuli 1600-luvulla

paljon seppiä Ruotsiin, tulin ajatelleeksi, että Marhein saattaisi olla ruotsalainen väännös ranskalaisesta Marin-nimestä. Lisäksi löysin Marin-nimisen suvun, joka asui Amsterdamissa 1600-luvulla ja oli alun perin tullut Valloniasta.

Kävi ilmi, että ruotsalainen tutkija Appelgren<sup>9</sup> oli jo vuonna 1968 esittänyt ajatuksen, että Marhein olisi johdos Marin-nimestä. Appelgren mainitsee muun muassa, että Hindric Marin oli rakennuttanut Forsbackan ruukkiinsa sulaton. Tätä tietoa lainasivat puolestaan Jules Herbillon ja Jean Germain vallonialaisia sukunimiä käsittelevässä kirjassaan (1996)<sup>10</sup>. Kyseisessä

>

en dat is weer aangehaald in het boek over familienamen in Wallonië door Jules Herbillon en Jean Germain (1996)<sup>10</sup>. Daar wordt bij de naam Marin een voorbeeld gegeven van een Hindric Marin die in 1651 naar Zweden zou zijn geëmigreerd.

De Amsterdamse familie Marin (later is deze naam vernederlandst in Marijn) leek goed te passen in het plaatje van de familie Marhein in Gävle. Het was ook een koopliedenfamilie, maar jammer genoeg vond ik geen Hendrik of Henrik die overeen kon komen met Henrik Marhein. Ik heb hier indertijd nog een stukje over geschreven in Aviisi 2003-1<sup>11</sup>.

De zaak bleef onopgelost en ik besteedde er niet zo veel aandacht meer aan. Maar in december 2004 ontving ik onverwachts een e-mail van de Nederlandse ambassade in Helsinki. De nieuwe ambassadeur, Robert Engels, had in het Mannerheim museum, dat vlakbij zijn residentie 'Villa Kleineh' ligt, gelezen dat de Mannerheim familie van Nederlandse afkomst is. Hij wilde daar meer van weten en gaf een medewerkster van de ambassade opdracht het een en ander uit te pluizen. Zij ging op het internet kijken en stootte daar op mijn publicatie in Aviisi (in die tijd stonden de Aviisi-teksten nog op het internet).

Ik werd uitgenodigd (ik was op dat moment in Finland) om met de ambassadeur te komen praten en hij vroeg of ik mogelijkheden zag meer over deze zaak te weten te komen. Ik stelde hem voor om het Zweedse rijksarchief kopieën te vragen van de brieven die Lesch indertijd had geraadpleegd voor zijn publicatie. Lesch was een Zweeds sprekende Fin en je kon je afvragen of hij goed had kunnen beoordelen of de brieven echt door een Nederlander waren geschreven. Ik ging er hierbij van uit dat een officiële aanvraag van de ambassadeur meer kans maakte dan wanneer ik, als privépersoon, het archief

teoksessa mainitaan nimen Marin kohdalla esimerkkinä Hindric Marin, jonka kerrotaan muuttaneen Ruotsiin 1651.

Amsterdamilainen Marin-suku (joka on myöhemmin hollannintanut nimensä Marijniksi) näytti sopivan hyvin yhteen Gävlen Marhein-suvun kanssa. Amsterdamin Marinit olivat myös kauppiaita, mutta en onnistunut löytämään ketään Hendrikiä tai Henrikiä, joka olisi voinut olla Henrik Marhein. Kirjoitin tuolloin nimestä jutun Aviisin numeroon 2003-1<sup>11</sup>.

Ongelma jäi ratkaisematta, enkä enää jatkanut tutkimuksiani. Joulukuussa 2004 sain kuitenkin yllättäen sähkö-

köpostia Alankomaiden Helsingin-suurlähetystöstä. Uusi suurlähettiläs Robert Engels oli lukenut Mannerheim-museossa, joka on lähellä hänen virka-asuntoaan Villa Kleinehiä, että Mannerheimin suku olisi lähtöisin Alankomaista. Hän kiinnostui asiasta ja pyysi erästä lähetystön työntekijää etsimään lisätietoja. Tämä löysi internetin kautta Aviisissa julkaistun artikkelini. (Aviisin tekstit olivat siihen aikaan vielä luettavissa internetissä.)

Sain kutsun tulla keskustelemaan lähettilään kanssa (satuin sillä hetkellä olemaan Suomessa), ja hän kysyi voisinko mahdollisesti tutkia asiaa tarkemmin. Kehotin häntä pyytämään

Ruotsin Valtionarkistosta kopiot kirjeistä, joihin Lesch oli julkaisussaan viittannut. Lesch oli suomenruotsalainen ja epäilin, mahtoiko hän pystyä arvioimaan luotettavasti, oliko kirjeiden kirjoittaja todella hollantilainen. Oletin, että virallisella lähettilään pyynnöllä olisi paremmat onnistumisen mahdollisuudet kuin jos minä yksityishenkilönä kirjoittaisin Valtionarkistolle. Normaalisti tutkijoiden täytyy mennä arkistoon henkilökohtaisesti.

Lähettilään pyyntö täytettiininkin parin viikon sisällä. Hän sai kopion 6.2.1663 lähetetystä kirjeestä, jonka Henrik Marhein oli kirjoittanut esimiehelleen Jakob



zou anschrijven. Normaal gesproken moet je er zelf naar toe gaan.

Inderdaad werd de aanvraag van de ambassadeur binnen een paar weken gehonoreerd. Er werd een kopie van een brief opgestuurd van 6 februari 1663, die Henrik Marhein aan zijn baas bij de Palmstruch bank, Jakob Momma, had geschreven (Momma was van Nederlandse afkomst). Het was duidelijk dat de brief in het Nederlands was geschreven, maar het schrift uit de zeventiende eeuw was voor mij moeilijk te lezen. Hoewel het natuurlijk niet voor honderd procent zeker was dat Marhein deze brief zelf had

geschreven, leek het er wel op.

Ambassadeur Engels bleef zich voor de zaak interesseren en hij wist de curator van het Mannerheim museum in Helsinki, Vera von Fersen, zo ver te krijgen dat zij een subsidie regelde voor verder onderzoek in de archieven in Zweden. Het geld werd, op haar aanbeveling, beschikbaar gesteld door twee organisaties die zich inzetten voor de nagedachtenis van maarschalk Mannerheim, het 'Finlands Adelsförbund' en de Suomen Marsalkka Mannerheimin Perinnesäätiö.

Ondertussen was de Nederlandse Vereniging in Finland ook bij het project

betrokken geraakt in de persoon van het erelid Peter Starmans. Wij vonden de Finse historicus Georg Haggrén, die aan de Universiteit van Helsinki was gepromoveerd op de geschiedenis van de Zweedse ijzerindustrie in de zeventiende eeuw, bereid om in de Zweedse archieven onderzoek te gaan doen. Georg heeft daar veel ervaring mee, hij kan het oude schrift lezen en spreekt Zweeds.

Hij reisde op 27 maart 2006 naar Zweden en kopieerde tijdens een paar dagen een groot aantal documenten die betrekking hebben op de activiteiten van Henrik Marhein. Hij vond ook de twee andere brieven die

Mommalle Palmstruchin pankissa. (Momman suku oli lähtöisin Alankomaista.) Kirje oli selvästi kirjoitettu hollanniksi, mutta 1600-luvun kirjoitusta oli vaikea lukea. Vaikkei tietysti ollutkaan sataprocenttisen varmaa, että Marhein oli itse kirjoittanut kirjeen, siltä kuitenkin näytti.

Kysymys kiinnosti Engelsiä, ja hänen pyynnöstään Mannerheim-museon intendentti Vera von Fersen järjesti apurahan, jonka turvin tutkimuksia Ruotsin arkistoissa voitaisiin jatkaa. Rahat saatiin von Fersenin suosituksesta kahdelta marsalkka Mannerheimin muistoa vaalivalta järjestöltä, Finlands Adelsförbundilta ja

Suomen Marsalkka Mannerheimin Perinnesäätiöltä.

Tällä välin myös Nederlandse Vereniging in Finland oli liittynyt projektiin kunniajäsenensä Peter Starmansin hahmossa. Pyynnöstämme suomalainen historianutkija Georg Haggrén, joka oli väitellyt Helsingin yliopistossa Ruotsin 1600-luvun rautateollisuudesta, suostui lähtemään Ruotsiin arkistoja tutkimaan. Georgilla oli paljon kokemusta tällaisesta työstä, hän osasi lukea vanhoja kirjoituksia ja hän puhui ruotsia.

Georg matkusti 27.3.2006 Ruotsiin ja kopioi siellä parissa päivässä pinon asiakirjoja, jotka koskivat Henrik Marheimin toimia. Hän löysi

myös ne kaksi kirjettä, joista Lesch (1924) oli kertonut.

Asiakirjoista ei kuitenkin löytynyt suorita vihjeitä Marheimin syntyperästä. Paljastui, että hän oli kirjoittanut kirjeitä myös saksaksi ja ruotsiksi. Lisäksi näimme, että eräässä hollanniksi kirjoitetussa velkakirjeessä, jonka hän oli allekirjoittanut nimellä Marhein, hänen nimensä oli tekstissä kirjoitettu muodossa Marheijn. Tämäkään nimi ei esiinny Alankomaissa, mutta internetin kautta löysin sen belgialaisen pikkukaupungin Menenin vanhoista arkistoista. Olisiko Marhein sittenkin ollut flaami eikä alankomaalainen? Tätäkin mahdollisuutta harkitsimme

>

>

Lesch (1924) had beschreven. Toch gaven al deze documenten geen directe aanwijzing over Marheins afkomst. Hij bleek ook brieven geschreven te hebben in het Duits en in het Zweeds. Verder zagen wij dat in een schuldbekentenis in het Nederlands, die hij had ondertekend met de naam Marhein, zijn naam in de tekst was geschreven als Marheijn. Deze naam kwam ook niet in Nederland voor, maar via het internet vond ik deze naam in oude archieven van het plaatsje Menen in België. Zou Marhein een Vlaming zijn geweest en geen Nederlander? Aan deze mogelijkheid hebben we korte tijd gedacht. Ik

heb het een en ander in het archief van Menen uitgezocht en de naam bleek te zijn afgeleid van een familienaam Marhem die in België en Noord-Frankrijk voorkwam. Het waren waarschijnlijk schrijffouten van een dienstdoende pastoor en niets duidde er op dat onze Marhein uit die familie afkomstig was. Bovendien was de archivaris in Menen van mening dat de door Marhein geschreven brief aan Momma, die ik haar liet zien, niet door een Vlaming was geschreven.

Maar een paar maanden later kwam er onverwacht toch een eerste doorbraak in onze speurtocht naar de afkomst van de Mannerheim

stamvader. Via mijn vorig jaar helaas overleden kennis en VNF lid, de historicus Bas Schot, die zich samen met zijn vrouw Päivi bijzonder interesseerde voor ons onderzoek, kwam ik in contact met een deskundige aan de Universiteit van Leiden op het gebied van oude handschriften, Hans Jacobs. Hans concludeerde dat de brief van Marhein aan Momma, niet door hem zelf was geschreven, maar wel door hem was ondertekend. Dit gold ook voor een schuldbekentenis die Georg Haggrén had gekopieerd. In beide gevallen was er een kort bijschrift in het Duits. In het oude handschrift wordt de letter 'e' verschillend ge-

jonkin aikaa. Etsin lisätietoja Menenin arkistosta, ja kävi ilmi, että Marhein oli johdettu sukunimestä Marhem, jota esiintyi Belgiassa ja Pohjois-Ranskassa. Kyse oli ilmeisesti papin tekemistä kirjoitusvirheistä, eikä mikään viitannut siihen, että meidän Marheimme kuuluisi tähän sukuun. Lisäksi Menenin arkistonhoitajan näkemyksen mukaan Marheinin Mommalle kirjoittama kirje, jota hänelle näytin, ei ollut flaamin kirjoittama.

Parin kuukauden kuluessa pääsimme kuitenkin yllättäen ensimmäisen suuren harppauksen eteenpäin yrityksissämme selvittää Mannerheimin kantaisän sukuperää. Tuttavani, VNF:n

jäsen, viime vuonna suruksemme kuollut historiantutkija Bas Schot oli seurannut Päivi-vaimonsa kanssa kiinnostuneena tutkimustamme, ja hänen kauttaan tutustuin Leidenin yliopistossa työskentelevään vanhojen käsialojen tuntijaan Hans Jacobsiin. Hans päätteli Marheinin Mommalle lähettämästä kirjeestä, että se ei ollut Marheinin itsensä kirjoittama, mutta kylläkin hänen allekirjoittamansa. Tämä koski myös Georg Haggrénin kopioimaa velkakirjettä. Kumpaankin asiakirjaan liittyi lyhyt saksankielinen jälkikirjoitus. Vanhoissa käsikirjoituksissa kirjain "e" kirjoitettiin hollanniksi eri lailla kuin saksaksi. Ilmeni,

että saksankielisessä tekstissä samoin kuin Marheinin allekirjoituksessa e-kirjain oli kirjoitettu saksalaisittain ja hollanninkielisessä tekstissä hollantilaisittain. Tämä osoitti, että hollanninkielinen teksti ei todennäköisesti ollut lähtöisin Marheinin kädestä, vaan sen oli kirjoittanut Alankomaissa syntynyt kirjuri. (Kuvat 2 ja 3)

Hans Jacobsin päätelmä olikin: Henrik Marhein ei ollut alankomaalainen vaan saksalainen! Tätä vaihtoehtoa emme olleet aikaisemmin harkinneet vakavasti, ja tutkimuksemme joutui aivan uuteen valoon. Olin keskittynyt niin tiiviisti Alankomaihin, ettei Saksa ollut tullut mieleenikään,

schreven in het Nederlands en in het Duits. Het bleek dat in de Duitse tekst en dat gold ook voor zijn handtekening, de letter 'e' op zijn Duits was geschreven en in de Nederlandse tekst met een 'Nederlandse 'e'. Dit toonde aan dat de Nederlandse tekst vermoedelijk niet door hem zelf was geschreven, maar door een in Nederland geboren klerk. (Foto's 2 en 3)

De conclusie van Hans Jacobs was: Henrik Marhein was geen Nederlander maar een Duitser! Hier hadden we niet eerder serieus aan gedacht en dit zette ons onderzoek in een volledig nieuw daglicht. Ik had mij zo op Nederland geconcentreerd,

dat ik nooit aan Duitsland had gedacht, hoewel de familienaam Marhein daar, in tegenstelling tot Nederland, wel voorkomt en Börje Thilman in 1977 had gesuggerend dat de naam Marhein van Noord-Duitse afkomst was.

Maar waar moesten we dan in Duitsland gaan zoeken? En weer kwam er een doorbraak. In een van de door Georg Haggrén gekopieerde documenten stond dat de Zweedse zwager van

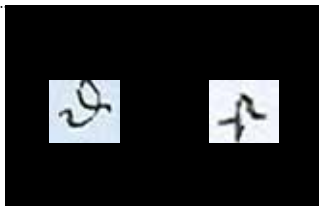
Henrik Marhein, Johan Gammal, in 1656 als koopman in Hamburg heeft gewoond. Ik deed een gok en stuurde een e-mail naar het archief in Hamburg (en ook naar Lübeck, omdat dit in de zeventiende eeuw een heel belangrijke Duitse haven was). Op 19 januari 2007 ontving ik een e-mail van Dr Gabrielsson van het archief in Hamburg met het bericht dat op 8 juli 1607 een zekere Henning Marhein het burgerrecht van Hamburg had gekregen. Een van de kinderen van Henrik Marhein in Gävle heette Henning (genoemd naar zijn grootvader?) en het leek er op dat we heel warm waren.

Foto 2. De Nederlandse 'e' in het handschrift uit de zeventiende eeuw.

Foto 3. De Duitse 'e' in het handschrift uit de zeventiende eeuw.

vaikka sukunimi Marhein esiintyykin siellä muttei Alankomaissa ja vaikka Börje Thilman oli vuonna 1977 arvaillut, että Marhein-nimi olisi lähtöisin Pohjois-Saksasta.

Mutta mistä lähtisimme etsimään Saksassa? Jälleen onnistuimme kuitenkin pääsemään eteenpäin. Eräässä Georg Haggrénin kopioimassa asiakirjassa luki, että Henrik Marheinin ruotsalainen lanko, Johan Gammal, oli asunut vuonna 1656 kauppiaina Hampurissa. Päätin kokeilla onneani ja lähetin sähköpostiviestin Hampurin arkistoon (ja myös Lyypekkiin, joka oli 1600-luvulla tärkeä satamakaupunki). Sainkin 19.1.2007



Kuva 2. Hollantilainen "e" 1600-luvun käsikirjoituksessa

Kuva 3. Saksalainen "e" 1600-luvun käsikirjoituksessa

dr. Gabrielssonilta Hampurin arkistosta viestin, että eräs Henning Marhein oli saanut 8.7.1607 Hampurin porvarisoikeudet. Gävlessä asuneen Henrik Marheinin yksi lapsista oli nimeltään Henning (ehkä isoisänsä mukaan). Nyt alkoi jo polttaa!

Pian tämän jälkeen matkustin Hampurin arkistoon, ja Gabrielsson vei minut kellariin, jossa vanhoja kir-

konkirjoja säilytetään, sikäli kuin ne ovat ylipäättään säilyneet. Toisen maailmansodan pommitukset tuhosivat nimittäin huomattavan osan Saksan arkistoista. Arkistossa oli Henrikin syntymäaioita neljän eri kirkon kirjat, mutta kolmesta ensimmäisestä ei Marheinin nimeä löytynyt. Aloin jo lannistua ja uskoa, että pitäävä todistetta Henrik Marheinin kasteesta ei löytyisi. Mutta viimeisen kirkon kohdalla tärppäsi. Pyhän Jaakobin kirkon kastekirjaan (syyskuusta 1613 kesäkuuhun 1625) oli merkitty, että 28.12.1618 oli kastettu Hinrich Marhein, Henning Marheinin poika. Olimme löytäneet hänet! (Kuva 4)

Kort hierna ben ik naar het archief in Hamburg afge- reisd, waar Dr Gabrielsson mij mee nam naar de kelder van het gebouw waar de oude kerkarchieven worden bewaard, zover zij nog aanwezig zijn. Door de bombardementen in de Tweede Wereldoorlog zijn veel Duitse archieven verloren gegaan. Er waren boeken van vier verschillende kerken waarin dopen stonden geregistreerd uit de periode waarin onze Henrik is geboren, maar de naam Marhein kwam in de boeken van de eerste drie kerken niet voor. De moeder zonk mij in de schoenen

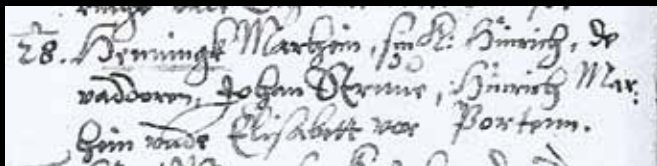
om een echt hard bewijs te vinden van de doop van onze Henrik Marhein. Maar in het boek van de laatste kerk, de St Jacobi kerk (periode september 1613-juni 1625), hadden we beet. Op 28 december 1618 was er een zekere Hinrich Marhein gedoopt, zoon van Henning Marhein. Het kon niet missen, dit was hem echt! (Foto 4)

In het archief was ook een boek aanwezig over huizen in Hamburg. Hierin stond dat de koopman Henning Marhein op 11 september 1607 een huis had gekocht in de 'Steinstrasse' op de hoek

met 'Spensort'. Dit is vlakbij de St. Jacobi kerk, die in de oorlog zwaar is beschadigd, maar is gerestaureerd. Op de plaats waar het ouderlijk huis van Henrik (of eigenlijk Hinrich) heeft gestaan is nu het kantoorgebouw van het weekblad 'Die Zeit'. (Foto 5)

Het huis is op 9 september 1653 door de weduwe van Henning Marhein en haar kinderen verkocht en hierbij stond genoteerd dat zoon Hinrich werd vertegenwoordigd door een tussenpersoon, omdat hij niet in Hamburg woonde. Dit klopt, hij is omstreeks 1645 in Gävle opgedoken.

Foto 4. Aantekening van de doop van Henric (Henrich) Marhein op 28 december 1618 in het kerkregister van de St. Jacobi kerk in Hamburg. De vader is Henning Marhein.



Kuva 4. Merkintä Henric (Henrich) Marheinin kasteesta 28. joulukuuta 1618 Hampurin Pyhän Jaakobin kirkon kastekirjassa. Isä on Henning Marhein.

Arkistossa oli myös kirja Hampurin rakennuksista. Sieltä löytyi tieto, että kauppias Henning Marhein oli 11.9.1607 ostanut talon Steinstrasselta, Spensortin kulmasta. Paikka on lähellä Pyhän Jaakobin kirkkoa, joka vaurioitui sodassa pahoin mutta on sittemmin restauroitu. Paikalla, jossa Henrikin (tai oikeastaan Hinrichin) lapsuudenkoti muinoin oli, on nyt Die Zeit -viikkolehden toimistorakennus. (Kuva 5)

Henning Marheinin leski ja hänen lapsensa myivät talon 9.9.1653, ja merkintöjen mukaan poika Hinrichin sijasta paikalla oli ollut hänen edustajansa, koska hän ei itse asunut Hampurissa. Ei asunutkaan, sillä vuoden 1645 tienoilla hän oli ilmestynyt Gävleeseen.

Löytöimme otettiin Suomessa laimeasti vastaan. Lähettiläs oli toivonut, että löytäisimme Mannerheimin juuret Alankomaista, eikä Mannerheim-museon inten-

dentti Vera von Fersen edes saapunut Helsingin yliopistoon tilaisuuteen, jossa esittelimme tutkimuksemme tulokset. Paikalla olivat kuitenkin suurlähettiläs Engels, Saksan suurlähettiläs sekä marsalkka Mannerheimin veljen noin 80-vuotias pojanpoika, kreivi C. G. Mannerheimin tyttäreineen.

Olin käynyt pari päivää aikaisemmin hänen luonaan

Ons succes werd bij de direct betrokkenen in Finland weinig enthousiast ontvangen. De ambassadeur had op een Nederlandse afkomst gehoopt en de curator van het Mannerheim museum, Vera von Fersen, is zelfs niet op komen dagen bij onze eindpresentatie in de Universiteit van Helsinki. Hierbij waren wel ambassadeur Engels, de Duitse ambassadeur en de ongeveer tachtig jaar oude kleinzoon van de broer van maarschalk Mannerheim, graaf C.G. Mannerheim, vergezeld door zijn dochter.

Een paar dagen eerder was ik bij de heer Mannerheim op bezoek geweest

in Kauniainen om ons onderzoek toe te lichten. Zijn dochter, die met een Nederlander is getrouwd, was daar ook bij. Het was duidelijk dat zij ook liever hadden gehad dat voorvader Marhein een Nederlander was geweest, maar zij legden zich maar bij het 'onvermijdelijke' neer.

De resultaten van ons onderzoek zijn in Finland door een aantal kranten gepubliceerd en wij hebben een eindrapport in het Engels geschreven dat beschikbaar is op de Finland site van Peter Glebbeek. (Foto 6)

*Arnold Pieterse*

Kauniaisissa kertomassa tutkimuksestamme. Tytär, joka on naimisissa hollantilaisen kanssa, oli ollut myös paikalla. Oli selvää, että hekin olisivat mieluummin nähneet esi-isä Marheinin paljastuvan hollantilaiseksi, mutta heidän ei auttanut muu kuin hyväksyä "vastaansanomatonta totuutta".

Tutkimuksemme tulokset julkaistiin Suomessa eräissä sanomalehdissä, ja kirjoitimme tutkimuksesta englanninkielisen loppuraportin, joka on luettavissa Peter Glebbeekin sivustolla [www.finlandsite.nl](http://www.finlandsite.nl). (Kuva 6)

*Arnold Pieterse*

Käännös: Leena Määttänen



*Foto 5. De gerestaureerde St. Jakobi kerk in Hamburg. Henric Marhein werd in deze kerk gedoopt op 28 december 1618.*

*Kuva 5. Restauroitu Pyhän Jaakobin kirkko Hampurissa. Henric Marhein kastettiin tässä kirkossa 28. joulukuuta 1618.*

## Literatuur

1Jägerskiöld, S. (1983). *Mannerheim 1867-1951*. Kustannusosakeyhtiö Otava, Helsinki.

2Meri, V. (1988). C.G. Mannerheim. Söderström Osake yhtiö, Helsinki.

3Screen, J.E.O. (1993). *Mannerheim, the years of preparation*. C. Hurst & Company.

4Kolbe, L. (1997). Loistava Suku. In *Mannerheim, tuttu ja tuntematon*. Oy Valitut Palat – Reader's Digest Ab.

5Suoninen, P. (2005). *Mannerheim, suurin suomalainen*. Joensuun metsäinkävijäin partiosäätiö, Joensuu.

6Turtola, M. en Friman, P. (2005). *Mannerheim-kirja*. Gummerus, Jyväskylä.

7Lesch, B. (1924). Carl Erik Mannerheim. *Ämbetsmännen och statsmännen I*. Intill 1816. Helsinki.

8Thilman, B. (1977). *Marhein-Maalais-Heikki?* Genos 48, p. 131.

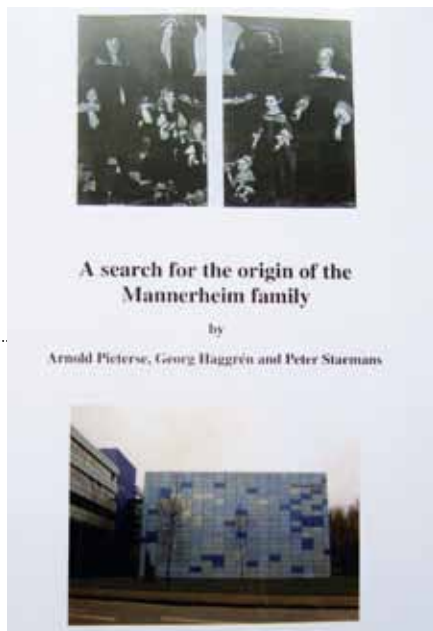
9Appelgren, E. (1968). *Vallo-neras namn*. Stockholm.

10Herbillon, J. en Germain, J. 19196). *Dictionnaire des noms de famille en Belgique romane*.

11Pieterse, A.H. (2003). *Nieuwe aanwijzingen voor een Nederlandse afkomst van Mannerheim (Uusia viitteitä Mannerheimin alankomaalaisista juurista)*. Aviisi p. 28-30.

Foto 6. Omslag van het rapport over de afkomst van de Mannerheim familie (foto boven de familie Marhein in 1659, foto onder het nationale archief in Hamburg).

Kuva 6. Mannerheimin suvun alkuperästä kertovan raportin kansi (ylempi kuva: Marheimin perhe vuonna 1659, alempi kuva: Hampurin kansallisarkisto)



## Lähteet

1Jägerskiöld, S. (1983). *Mannerheim 1867-1951*. Kustannusosakeyhtiö Otava, Helsinki.

2Meri, V. (1988). C. G. Mannerheim. WSOY, Helsinki.

3Screen, J. E. O. (1993). *Mannerheim, the years of preparation*. C. Hurst & Company.

4Kolbe, L. (1997). Loistava suku. Teoksessa *Mannerheim: tuttu ja tuntematon*. Oy Valitut Palat – Reader's Digest Ab.

5Suoninen, P. (2005). *Mannerheim, suurin suomalainen*. Joensuun metsäinkävijäin partiosäätiö, Joensuu.

6Turtola, M ja Friman, P. (2005). *Mannerheim-kirja*. Gummerus, Jyväskylä.

7Lesch, B. (1924). Carl Erik Mannerheim. *Ämbetsmännen och statsmännen I*. Intill 1816. Helsinki.

8Thilman, B. (1977). *Marhein-Maalais-Heikki?* Genos 48, s. 131.

9Appelgren, E. (1968). *Vallo-neras namn*. Tukholma.

10Herbillon, J. en Germain, J. 19196). *Dictionnaire des noms de famille en Belgique romane*.

11Pieterse, A. H. (2003). *Nieuwe aanwijzingen voor een Nederlandse afkomst van Mannerheim (Uusia viitteitä Mannerheimin alankomaalaisista juurista)*. Aviisi s. 28–30.



# NOSTALGIE

Mijn oudste herinneringen aan Karelië dateren van bijna 47 jaar geleden, om precies te zijn van de zomer van 1961. Ik werkte toen als jong studentje medicijnen 3 maanden in het Pohjois-Karjalan Keskussairaala, op Opisto IB, de kinderafdeling. Ik kwam daar terecht via mijn tante, die daar al eerder als verpleegkundige een half jaar had gewerkt en dus de contacten voor me had gelegd. Het was voor mij een complete sprong in het onbekende.

Voorzien van een visum en werkvergunning van de Finse Ambassade in Den Haag reisde ik per trein naar Stockholm en voer vandaar over naar Turku. Dan met de nachttrein via Helsinki naar Joensuu. Omdat ik natuurlijk een arme student was, zat ik op de goedkoopste houten bank en was nog half zeeziek van de overtocht over de Oostzee. Na een reis van zeker 12 uur en met een zwart gezicht van de naar

binnen waaiende rook van de locomotief kwam ik aan op het station van Joensuu, waar ik werd opgehaald door enkele verpleegkundigen, met wie mijn tante bevriend was geraakt.

Ik kreeg een mooie kamer in het huis van de kinderverzorgsters terwijl de verpleegsters in een andere flat woonden (er waren nog rangen en standen in die tijd!). Ik moest me een uniform, compleet met kapje, laten aanmeten en van huis had ik witte kousen en schoenen meegebracht, want dat was verplicht. Ik moest al snel aan de slag en werkte op

# NOSTALGIAA

Minun varhaisimmat Karjalanmuistoni ovat n. 47 vuoden takaa, täsmennettyinä kesältä 1961. Työskentelin silloin nuorena lääketieteen opiskelijana kolme kuukautta Pohjois-Karjalan Keskussairaalassa Opistolla 1 B, lastenosastolla. Pääsin sinne tätini välityksellä, joka oli työskennellyt siellä kuuden kuukauden ajan sairaanhoitajana ja siten luonut kontakteja minulle. Tämä oli täydellinen sukellus tunteuttomaan. Haagissa sijaitsevasta Suomen lähetystöstä saamani viisumi sekä työ- lupa mukanani matkustin



junalla Tukholmaan ja sieltä edelleen laivalla Turkuun. Sitten yöjunassa Helsingin kautta Joensuuhun. Koska olin köyhä opiskelija, niin istuin halvimmalla puupenkillä ja voin pahoin Itämeren laivamatkalla! 2 tuntia

kestäneen matkan jälkeen, kasvot mustana veturin sisään tupruavasta savusta, saavuin Joensuun asemalle. Sieltä muutama tätini kanssa ystäväystynyt sairaanhoitaja tuli minut hakemaan.

de afdeling met heel jonge kinderen (tot een jaar of 2, 3). Dat gaf weinig problemen met de communicatie: kinderen verschonon en eten geven was mijn voornaamste werk. Maar ik leerde er veel. De meeste kinderen hadden voedingsstoornissen, moesten braken of hadden ernstige diarree. In die tijd had lang nog niet iedereen een koelkast en ontstonden voedingsstoornissen door bedorven melk etc. Veel hing ook samen met de in die tijd nog wat achterblijvende toestanden op het platteland, gebrek aan hygiëne en ook ouderwetse ideeën over hoe een klein kind gekleed moest zijn. Zelfs op de warme zomerdagen kwamen de

kinderen soms dik ingepakt met mutsen en sjaals oververhit binnen. Ook wel werden er kinderen ziek tijdens de lange reizen over grote afstanden en gebrek aan echt goed vervoer.

Finland, en m.n. Karelië was in die tijd nog behoorlijk arm en dat was merkbaar bij de mensen thuis. Als jong meisje zonder familie werd ik praktisch ieder weekend wel ergens uitgenodigd bij één van de andere verpleegkundigen of kinderverzorgsters. Die woonden meestal in boerderijen zoals in Rääkylä, Lieksa of in Kerma. Ik herinner me de lange ritten in hotsende bussen over grindwegen met veel heuvels, dalen en bochten,

waarbij de chauffeurs naar mijn mening ontzettend hard reden. Ik vond het vaak doodeng. Ook maakten we vaartochten op de grote meren in motorbootjes of op houtvloten (Kerma-kanava) en maakte ik uitgebreid kennis met de plattelandssauna's compleet met bundels berkentakken. Of met het zelf vangen van vis en die daarna bakken op stenen, die gloeiend heet in een vuurtje lagen en met het koken van koffie in een koperen keteltje (ik bezit er nog steeds één) boven een houtvuurtje. Het was een soort paradijs, de lichte nachten, de groene bossen met daartussen overal blinkend water. Natuurlijk maakte ik ook

Sain kauniin huoneen lastenhoitajien rakennuksessa, kun taas sairaanhoitajat asuivat toisessa kerrostalossa (siihen aikaan vallitsi vielä arvojärjestys). Minun piti teettää univormu hilkkoineen, ja kotoa olin tuonut valkoiset sukat ja kengät mukanani, sillä siihen aikaan ne olivat pakolliset. Nopeasti aloitin työni hyvin nuorten lasten osastolla (2-3-vuotiaitten). Kommunikatio sujui mekein ongelmitta: työni oli enimmäkseen lasten pesua sekä ruokkimista. Mutta opin siellä paljon. Useimmilla lapsilla oli ravitsemushäiriöitä, heidän täytyi oksennella, tai heillä oli vakava ripuli. Siihen aikaan

ei kaikkilla ollut jääkaappia, ja pilaantunut maito ym. aiheuttivat ravitsemushäiriöitä. Moni asia johtui myös sen ajan maaseudun jälkeenjääneistä olosuhteista, hygienian puutteesta sekä vanhanaikaisesta tavasta pukea pienet lapset. Jopa lämpiminä kesäpäivinä tulivat lapset joskus ylikuumuina paikalle tiiviisti puettuina paksuihin kaulahuiveihin ja myssyihin. Lapsia sairastui myös pitkien välimatkojen takia, jolloin ei ollut kunnon kuljetuksia.

Suomi, varsinkin Karjala, oli tuohon aikaan melko köyhä, ja sen huomasi ihmisten kodeissa. Perheettömänä nuorena tyttönä minut kutsut-

tiin melkein joka viikonloppu jonkun sairaan- tai lastenhoitajan luo kylään. He asuivat enimmäkseen maalaistaloissa, kuten Rääkylässä, Lieksassa tai Kermassa. Muistan pitkät pomppivat linja-automatkat sorateitä pitkin, monet mäet, notkot ja mutkat, joidenka aikana kuljettajat mielestäni ajoivat hirveen lujaa. Minua pelotti usein kuollakseni. Me teimme myös vesiretkiä suurilla järvilla moottoriveneissä tai puulautoilla (Kerman kanava). Tutustuin perusteellisesti maalaissaunoihin koi-vunoksanippujen kanssa. Tai ongin itse kalaa, joka sitten paistettiin tulella hehkuvilla kivillä sekä keitin kahvia kuparipannussa (minulla on

Juhannusilta mee, met vuren ergens buiten in de heuvels. Tijdens mijn vrije dagen voer ik per stoomboot over de meren naar Kuopio en tot

mijn vreugde varen die oude boten nog steeds! Ook reisde ik per trein naar Savonlinna, bekeek de burcht Olavinlinna en was ik in Punkaharju.

Vanuit mijn kamer in Joensuu op de 7e etage keek ik uit over Pielinen en regelmatig was ik in Koli, waar toen nog een mooi houten



vieläkin sellainen)nuotiolla. Tuo oli jonkinlainen paratiisi, valkeat yöt, vihreät metsät, joiden välissä kaikkialla kimalteleva vesi. Tottakai koin myös juhannusillan, nuotioineen jossain ulkona mäellä. Vapaapäivinäni matkustin höyrylaivalla järvien halki Kuopioon asti, ja ilokseni ovat nämä vanhat laivat vielä olemassa! Matkustin myös junalla Savonlinnaan, tutustuin Olavinlinnaan sekä olin Punkaharjulla. Huoneestani Joensuuissa, 7. kerroksessa näin Pielisen, ja

säännöllisesti kävin Kolilla, missä tuohon aikaan sijaitsi kaunis puusta rakennettu ravintola-hotelli. Palattuani vihdoinkin, kaksi vuotta sitten taas sinne, oli siellä tämän rakennuksen sijasta suuri ja ruma betonirakennus. Runsas oli kaikkien niiden ihmisten vieraanvaraisuus, jotka kutsuivat minut luokseen, vaikka en puhunut heidän kieltään, eikä kukaan heistäkään puhunut "rajan-takaista" paitsi muutaman sanan saksankieltä. Tein

parhaani oppiakseni vähän suomea (hyvin vanhan aikaisen Langenscheidtin kielimenetelmän avulla), ja onnistuinkin määrättyllä tasolla luonnollisesti hyvin rajoitetusti. Jo silloin oli suomenkieli mielestäni ystävällisesti ja laulavasti sointuva kieli. Musiikilla (Sibelius) oli myös suuri rooli, Kareliasarja 48-kierroksen levyllä on yksi matkamuiistoistani, jotka toin matkalaukussani mukana kotiin, ja joka minulla vielä on. Kantele oli mielestäni myös haus-

hotel-restaurant stond. Toen ik daar 2 jaar geleden eindelijk weer terugkwam bleek dit vervangen te zijn door een groot lelijk betonnen gebouw.

Groot was de gastvrijheid van al die mensen, die mij uitnodigden terwijl ik hun taal niet sprak en men daar toen zelf ook bijna niets “over de grens” sprak met uitzondering van een enkel woordje Duits. Ik deed wel

erg mijn best wat Fins te leren (met behulp van een nu heel ouderwets aandoende taalcursus van Langenscheidt) en dat is tot op zekere hoogte ook wel gelukt, maar het bleef natuurlijk zeer beperkt. Toen al vond ik het Fins zo’n vriendelijke en zangerig klinkende taal. De muziek (Sibelius!) speelde ook een grote rol, de Karelië-suite op een 45-toeren plaatje was één van de

souvenirs, die in de koffer mee naar huis ging en wat ik nog steeds bezit. De kantele vond ik ook heel leuk, en een tuli-kantele heb ik nog steeds hier in huis aan een deur hangen. Ik leerde Finse liedjes zoals Tuonne taakse metsämään, wat ik na al die jaren nog uit mijn hoofd ken, al begreep ik toen de woorden niet.

Op zaterdagavonden werd ik soms meegevraagd naar een

*Orthodoxe kerk van Joensuu*



ka, ja tuulikantele riippuu edelleen kotini ovelle. Opin suomenkielisiä lauluja kuten “Tuonne taakse metsämään”, jonka osaan vuosien jälkehen ulkoa, vaikka en silloin

ymmärtänyt sen sanoja.

Lauantai-iltaisin minut kutsuttiin mukaan ulkoilmatansseihin: ajettiin kilometrikaupalla ja kaikkialta tuli

nuoria. Suuri, soikea, katettu tanssilava, jonka yhdellä puolella istuivat nuoret herrat, toisella nuoret daamit. Musiikin alkaessa ryntäivät herrat hakemaan daame-

dansplaats in de open lucht: kilometers rijden en overal vandaan kwamen jongelui. Een grote ovale overdekte dansvloer waar aan de ene kant de jongetjes zaten en aan de andere kant de jongedames. Als de muziek dan begon was er een run van de heren op de dames en moest je hopen, dat iemand je kwam oppikken. Gelukkig gebeurde dat wel en ik heb daar heerlijk gedanst, waarbij de conversatie echter zeer beperkt bleef.... De muziek was typisch Fins. Een wat melancholische vorm van dansmuziek gespeeld door een orkestje en vooral véél tango's! "Green sleeves" in een Fins jasje. Puur zwijmelen was dat! Gedronken

werd er niet want er was een drankverbod. Drank was alleen te koop in rare winkels met dichte vitrages. Niet dat het verbod werkte want m.n. in de weekends kon je heel wat dronkaards langs de weg zien zwalken!

Na drie maanden zat het er weer op. Ik had best wel heimwee gehad en was voor 't eerst zo ver en zo lang alleen van huis geweest. In een klein vliegtuigje naar Helsinki beleefde ik toen mijn lichte doop. Later heb ik er wel spijt van gehad, dat ik toen van daaruit niet een excursie naar Leningrad heb gemaakt, maar waarschijnlijk was het me als Nederlandse toch niet gelukt om

een visum te regelen voor de Sovjet-Unie.

Een paar jaar later ben ik nog eenmaal met man, kind en een tent op vakantie geweest naar Karelië en Joensuu, en vervolgens 40 jaar niet meer. Het hele Finse avontuur leek in rook te zijn opgegaan. Het leven nam zijn loop. Werk, gezin en allerlei nieuwe ervaringen verdrongen de vroegere. Ook aan de correspondentie met mijn Finse vriendinnen kwam na verloop van tijd een einde. Eenmaal werd ik nog herinnerd aan mijn Finse episode toen ik in 1992 langs het Onega- en Ladogameer op reis was naar de Witte Zee. In de hoofdstad van Russisch Karelië in de

ja ja siinä piti toivoa, että joku hakisi. Onneksi niin kävikin, ja tanssin ihanasti, vaikka keskustelu jäikin vailinaiseksi... Musiikki oli tyyppistä suomalaista. Hieman surumielistä tanssimusiikkia orkesterin soittamana ja etusijassa tangoja! "Green sleeves" suomalaisittain. Se olikin aidosti pyörretyttävä! Alkoholia ei juotua, se oli kielletty. Alkoholia myytiin ainoastaan oudoissa kaupoissa suljettujen verhojen takana. Eipä se kielto auttanut, sillä varsinkin viikonloppuisin nähtiin monta juopunutta tiellä hoippumassa.

Kolmen kuukauden jälkeen oli lähdön hetki. Minua oli kylläkin vaivannut koti-ikä-

vä, olin ensimmäistä kertaa näin kauan ja kaukana kotoa. Pienessä lentokoneessa matkalla Helsinkiin koin lentokasteeni. Myöhemmin kaduin sitä, että en tuolloin tehnyt matkaa Leningradiin, vaikka minun ei alanko-maalaisena varmaankaan ei kuitenkaan olisi onnistunut hankkia viisumia Neuvostoliittoon.

Parisen vuotta myöhemmin olen miehen, lapsen sekä teltan kanssa lomaillut Karjalassa ja Joensuussa, enkä senjälkeen enää 40 vuoteen. Koko suomalainen seikkailu tuntui häipyneen savuun. Elämä kulki kulkuaan. Työ, perhe sekä kaikenlaiset uuden elämykset työnsivät entiset sivuun. Myös suoma-

laisten ystävättärieni välinen kirjeenvaihtoni loppui ajan mittaan. Vielä kerran muistui mieleeni suomalaisen episodini, kun vuonna 1992 matkustin Vienanmerelle Onega- ja Laatokanjärven halki. Venäjän Karjalan pääkaupungissa Petrozavodskissa puhutteli eräs vanha mies minua sanalla "terve"! Näin myös eräässä talonpäädyssä venäläisen sanan vieressä (opiskelin sillä välin venäjänkieltä) suomalaisen "jäätelöä"! Tja, kuinka Laatokanjärven maisemat muistuttivatkaan Suomen Karjalaa, talotkin, vaikka kaikki oli vieläkin rapistuneempaa ja huonommassa kunnossa kuin Suomen Karjalassa vuonna 1961.

door Tsaar Peter de Grote gestichte stad Petrozavodsk, sprak een oude man mij aan met "terve"! Ook zag ik daar op een gevel, naast het Russische woord voor "ijs" (ik studeerde inmiddels Russisch) het woord jäätelöä staan! Tja, wat leek het landschap rond het Ladogameer veel op Fins Karelië en ook de huizen, al was alles wel veel havelozer en meer in verval dan zelfs in het Finse Karelië van 1961. Ik herinnerde me de geschiedenis van dit stuk land en hoe het was afgesneden van het Finse deel omdat ik dat onderwerp indertijd al had bestudeerd in het Karelisch museum in Joensuu. Ik had gelezen over de diploma-

tieke talenten van de grote Kekkonen, over wie allerlei verhalen gingen zoals hij bijvoorbeeld politiek bedreef

in de sauna. Hoe hij wist te laveren tussen Oost en West in de Koude Oorlog en de grote buurman te vriend



Stadhuis van Joensuu

Muistin tämän maa-alueen historian ja kuinka se leikkattiin irti Suomesta, koska olin sitä tutkinut Joensuu-sa Karjalamuseossa. Olin lukenut suuren Kekkonen diplomaattisista kyvyistä sekä häneen liittyvistä tarinoista esimerkiksi, kuinka hän harjoitti politiikkaa saunassa. Kuinka hän osasi luovia Idän ja Lännen välillä kylmän sodan aikana sekä osasi hoitaa ystävyyttä suuren naapurin kanssa, mistä johtuen Suomi kykeni säilyttämään itsenäisyytensä. Pari vuotta sitten palasin jälleen, taas yöjunassa Helsingistä. Yksi viimeisimpiä, koska syyskuusta 2006 lähtien juna ei enää valittavasti kulje. Ja kenenkä

kanssa jaoiin makuuhytintä (nyt kuitenkin...) muutoin melkein tyhjästä vaunussa? Erään tätini vanhan ystävättären kanssa, jonka luona aikoinaan olin käynyt teellä Joensuun keskustassa sijaitsevassa vanhassa kauniissa puurakennuksessa (olipa sattuma). Paljon oli purettu, mutta oli myös koskematon, jonka muistin; asema oli joka tapauksessa entisellään. Saarisen suunnittelema kaupungintalo, keskustori, Kauppatori, luterilainen sekä ortodoksinen kirkko, Pielisen yli menevä silta ja myös sairaalarakennus (aikoinaan upouusi ja hypermoderni) olivat vielä paikoillaan. Vanhassa sisärrakennuksessa oli nyt toimistotilat, ja kuten

Alankomaissakin, sairaanhoitajat eivät enää asu internaatissa. Lasten sairaudetkin ovat suuresti muuttuneet, ja osasto 1 B oli muuttanut ylimpään kerrokseen, mistä oli näkymä Pieliselle. Tapasin jälleen pari vanhaa "kolleegaani" kuten osastonhoitajan, nyt 80-vuotiaan. Hänen kanssaan jopa uinkin lammessa hänen kotinsa lähetytyillä. Tästä lähtien matkustan sinne joka vuosi, mikä samalla merkitsee pientä jälleensyntymää: Siellä olen minä syntynyt, siellä kauniissa Karjalassa! Sekä opiskelen suomea Rotterdamin Lauantaioulussa.

Elly-Christina Mudde  
Käännös: Eva Kriek-Tuovinen



wist te houden, waardoor Finland onafhankelijk kon blijven. Een paar jaar geleden pas was ik weer terug, weer met de nachttrein uit Helsinki. Eén van de laatste, want sinds september 2006 rijdt die helaas niet meer. En met wie deelde ik mijn slaapcoupe (nu wel..) in de overigens praktisch lege wagon? Met één van de vroegere vriendinnen van mijn tante, bij wie ik indertijd nog in huis was geweest en thee had gedronken in zo'n mooi oud houten huis in het centrum van Joensuu (wat een toeval). Veel was er gesloopt, maar

toch was er ook nog veel intact gebleven dat ik herkende; het station was in elk geval niet veranderd. Het stadhuis van Saarinen, het centrale plein Kauppatori, de Lutherse- en de Orthodoxe kerk, de brug over Pielsjoki en ook het ziekenhuis (was destijds gloednieuw en hypermodern) het was er allemaal nog. In "mijn" oude zusterhuis was nu de administratie gevestigd en net als in Nederland wonen verpleegkundigen niet meer intern. Ook het ziektepatroon van de kinderen is sterk veranderd en de afdeling IB was nu verhuisd

naar de bovenste etage met uitzicht over Pielinen. Een paar van de oude "collega's" zoals de hoofdzuster die inmiddels 80 is, heb ik weer ontmoet en met haar heb ik zelfs in de "lampi" bij haar "koti" gezwommen. Vanaf nu ga ik voortaan elk jaar daar naar toe, naar wat toch een kleine wedergeboorte betekende: Siellä olen minä syntynyt, siellä kaunissa Karjalassa! (Daar ben ik geboren, daar in het mooie Karelië!) en leer ik Fins aan de Lauantaikoulu in Rotterdam....

*Elly-Christina Mudde*

## **finntra waalwijk b.v.**

### **AUTOTRANSPORT KULJETUKSET**

**VOOR PARTICULIEREN  
EN BEDRIJVEN**

**YKSITYISILLE  
JA YRITYKSILLE**

koel en vries  
verwarmd  
stuks- en pallets  
verhuizingen

kylmä ja pakaste  
lämpö  
paketit ja paletit  
muutot

**NEDERLAND - FINLAND**

**FINLAND - NEDERLAND**

afhalen en bestellen in  
de gehele BENELUX

noudot ja toimitukset  
BENELUX-maissa

elke week groupagedienst  
af Waalwijk

joka viikko kappaletavara-lähtöjä  
Waalwijkistä

# WINTERLANDSCHAPPEN IN FINLAND

## *Talvimaisemia Suomessa*





# SUOMEN ITSENÄISYSPÄIVÄN VASTAANOTTO 2010



**Paikka:  
Zalmhuis**

**lauantaina  
11. joulukuuta  
2010**

**Schaardijk 396,  
klo 18.00 – 23.00  
2909 LA Rotterdam-Capelle a/d IJssel**

Tänäkin vuonna vietämme Suomen itsenäisyyspäivää yhdessä Kauppakillan (FDTG) kanssa. Järjestämme gaalailallisen Pauliina Mayn ja hänen orkesterinsa juhlallisen live-musiikin tahdittamana.

Juhlan paikkana on tyylikäs Grande Salle ravintola Zalmhuisissa Rotterdamissa.

Tämä on upea ravintola lyijylasielementteineen ja mahtavine näköaloineen yli Rotterdamin kaupungin. Zalmhuisilla on oma ilmainen pysäköintialue ja lisäksi sinne pääsee myös julkisilla kulkuneuvoilla. Ajo-ohjeet ja osoite : [www.zalmhuis.nl](http://www.zalmhuis.nl)

Paikalle voi saapua klo 18.00 ja 18.30 välillä, minkä jälkeen on koko ilta aikaa keskustella vanhojen ja uusien Suomen ystävien kanssa.

Klo 18.00 lähtien teitä ollaan vastassa kuohuvan tervetuliaismaljan kera, jonka jälkeen voimme klo 19.00 siirtyä pöytiin nauttimaan runsaasta neljän ruokalajin päivällisestä viineineen (sisältyvät hintaan koko illan ajan).

Pauliina May esittää orkesterinsa kanssa live-musiikkia illan aikana ja mm. Suomen suurlähettiläs pitää puheen Suomen itsenäisyyden kunniaksi.

Jälkiruuan jälkeen tarjolla on vielä kahvia ja/tai teetä ja voi tanssiakin.

Pukukoodi on vähintään juhlallinen.

Odotamme runsasta osaanottajamäärää ja sen takia pystymme tarjoamaan illan edulliseen hintaan € 55,00 (all in) jäsenille. Nuorisojäsenille hinta on € 40,00/henkilö.

Ystävänne ja tuttavanne ovat myös tervetulleita ja heille osallistumismaksu on sama tänä vuonna.

Jos ette ole jäsen, illan hinta on € 96,50/henkilö.

Voitte myös tietenkin liittyä jäseneksi ja saman tien hyödyntää jäsenetua. Maksut suoritetaan pankkitilillemme no.54.92.86.705, viitteenä "itsenäisyyspäiväjuhla" sekä henkilömäärä.

Varaukset yhdistyksen sihteerille, Haverkamp 132, 2592 BK Den Haag, mieluiten sähköpostilla [info@vnf.nu](mailto:info@vnf.nu). Siten voitte varmistaa osallistumisenne.

Vasta maksun tultua tilillemme varaus on lopullinen.



## *Feestelijke viering van de Finse Onafhankelijkheid op 11 december 's avonds*



**Locatie:  
Zalmhuis**



**zaterdag  
11 december  
2010**

**Datum: 11 december 2010,  
Tijd: 18.00 – 23.00 uur,  
Locatie: Zalmhuis, Schaardijk 396, 2909  
LA Rotterdam-Capelle a/d IJssel (www.  
zalmhuis.nl) .**

Ook dit jaar vieren wij de Finse Onafhankelijkheidsdag weer samen met de Finnish Dutch Trade Guild en wel met een uitgebreid galadiner met feestelijke live muziek van Pauliina May en haar begeleidingsband.

De locatie is de chique Grande Salle van brasserie het Zalmhuis te Rotterdam. Dit is een prachtige locatie met glas-in-lood elementen en een fenomenaal uitzicht over Rotterdam. U kunt bij het Zalmhuis gratis parkeren daarnaast is de locatie ook bereikbaar met openbaar vervoer. Voor de routebeschrijving en adres zie [www.zalmhuis.nl](http://www.zalmhuis.nl)

U wordt verwacht tussen 18.00 en 18.30 en daarna hebt u de hele avond om ervaringen uit te wisselen met oude en nieuwe vrienden van Finland.

Vanaf 18.00 verwelkomen wij u met een sprankelend aperitief waarna wij om 19.00 aan tafel mogen voor een uitgebreid viergangendiner en onbeperkt wijn om te toosten. Tussendoor kunt u genieten van live muziek van

Pauliina May en haar band en zullen er toespraken zijn o.a. van de Finse ambassadeur om de Finse Onafhankelijkheid te memoreren.

Na het dessert is er nog de mogelijkheid om onder het genot van koffie en/of thee na te praten of eventueel te dansen. De kledingcode is minimaal feestelijk.

We verwachten een grote opkomst van onze leden en hebben daarom een aantrekkelijke prijs voor dit arrangement. Leden van beide verenigingen betalen slechts € 55,- p.p. all in voor de gehele avond. Voor jeugdleden ligt deze prijs op € 40,- p.p. Uiteraard kunt u ook vrienden of kennissen meenemen. Voor deze introducties geldt dit jaar dezelfde voordelige ledenprijs.

Niet-leden betalen € 96.50 p.p. U kunt natuurlijk ook lid worden, dan geniet u gelijk van onze voordelige ledenprijs. U kunt het betreffende bedrag overmaken op bankrekening 54.92.86.705 o.v.v. Onafhankelijkheidsfeest plus het aantal personen.

Reserveren kunt u bij het secretariaat van de VNF, Haverkamp 132, te Den Haag (e-mail: [info@vnf.nu](mailto:info@vnf.nu)). Dan bent u zeker van een plaats. Pas als uw betaling binnen is op onze rekening, is de reservering definitief.



# GESLAAGDE NAJAARS- ACTIVITEIT VNF IN HET VAN GOGH MUSEUM TE AMSTERDAM

Ondanks de marathon van Amsterdam en ondanks dat vele omleidingen voor vertraging zorgden waren alle 39 leden die zich hadden aangemeld voor de expositie “Illusie en Werkelijkheid” klokslag op de afgesproken tijd aanwezig in de centrale hal van het van Gogh Museum in Am-

sterdam. Exact om 14.00 uur kon de introductie in het auditorium starten en verliep de rest van de middag feilloos volgens schema. Finse discipline?! De introductie van deze expositie werd verzorgd door het hoofd tentoonstellingen van het van Gogh Museum, de heer Edwin Becker. Dat

de door hemzelf georganiseerde expositie hem na aan het hart ligt bleek wel uit zijn toelichtingen. Helder, duidelijk en gedreven, vol passie, vertelde hij met behulp van een diaserie over de schilderijen en foto's van het “Naturalisme in de Schilderkunst”, waarbij nog eens extra aandacht

---

## ALANKOMMAAT-SUOMI YHDISTYKSEN ONNISTUNUT SYYSTAPAHTUMA VAN GOGH-MUSEOSSA

**AMSTERDAMISSA 17.10.2010**

Vaikka Amsterdamissa oli maratoni juoksu ja liikentessä monia viivästymisiä sekä kulkuvälineissä muuttuneet reitit, olivat kaikki 39 tapahtumaan ilmoittautunutta jäsentä tarkalleen sovittuna ajankohtana läsnä Van Gogh-museon keskushal-

lissa näyttelyä “Illusie en werkelijkheid” (Illuusio ja todellisuus) varten.

Tasan klo 14.00 alkoi esitys auditoriossa ja loppuillapäivä sujui täysin suunnitelmien mukaisesti. Suomalaista kurinalaisuutta?!

Van Gogh-museon näyttelypäälikkö herra Edwin Becker piti meille esittelypuheen diakuvineen. Huomasi selvästi, että tämä hänen järjestämänsä näyttely oli hänelle sydäntä lähellä. Hän kertoi diakuvien avulla erittäin selvästi ja hyvin inostuneesti maalauksista ja



werd besteed aan de zes schilderijen van de bekende Finse schilders Akseli Gallen-Kallela, Albert Edelfelt en Eero Järnefelt.

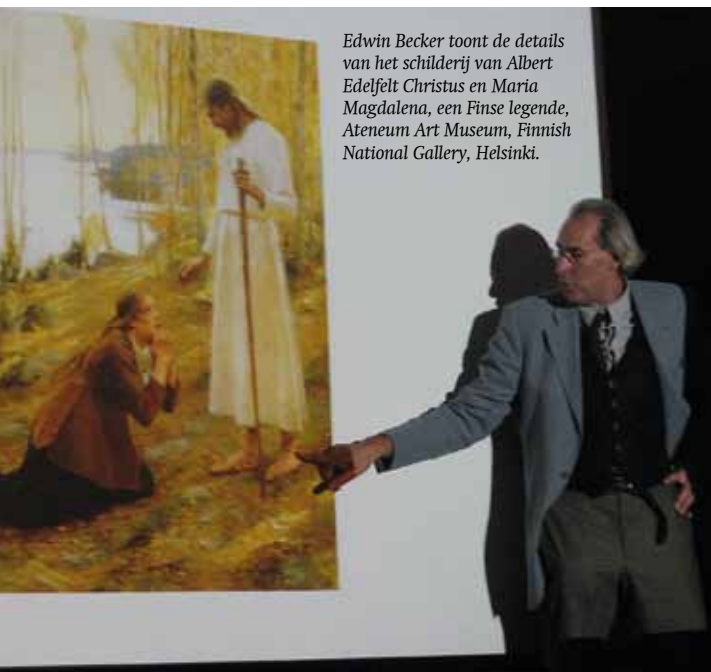
Na deze introductie en een bedankje van het bestuur van de VNF aan het adres van Edwin Becker togen we naar het restaurant voor een lekkere kop koffie met gebak, waarna we gewapend

met een gidsje en de opgedane parate kennis in het achterhoofd volop konden genieten van de details van de tentoongestelde kunststukken.

Het naturalisme was één van de dominante stromingen in de schilderkunst in het laatste kwart van de 19<sup>de</sup> eeuw. Deze fotografische stijl was grensoverschrij-

dend en opvallend homogeen, of het nu ging om Hongaarse, Franse, Amerikaanse of de bekende Finse naturalistische schilders. Hun thema's kozen zij uit het dagelijkse "moderne" leven: arbeiders, boeren, de gegoede burgerij; alle sociale lagen van de bevolking kwamen aan bod. De expositie in het van Gogh Museum belicht het naturalisme vanuit verschillende invalshoeken en staat tevens stil bij de impact van deze intrigerende werken op de vroege film.

De expositie is nog te bezichtigen tot 16 januari 2011 in het van Gogh Museum, waarna de tentoonstelling



*Edwin Becker toont de details van het schilderij van Albert Edelfelt Christus en Maria Magdalena, een Finse legende, Ateneum Art Museum, Finnish National Gallery, Helsinki.*

valokuvista naturalistisessa kuvataiteessa. Tässä yhteydessä kiinnitettiin erikoista huomiota näyttelyn tunnettujen suomalaisten taidemaalarien kuuteen maalaukseen. Nämä taidemaalari olivat Akseli Gallen-Kallela, Albert Edelfelt ja Eero Järnefelt.

Tämän esittelyn jälkeen yhdistyksen hallitus kiitti Edwin Beckeriä ja kaikki siirtyivät ravintolaan nauttimaan kahvia leivoksineen. Sen jälkeen, varustettuna opaskirjasella ja juuri saadut uudet tiedot mielessä saatoimme täysillä nauttia

näyttelyn taideteoksista yksityiskohtia myöten.

Naturalismi oli yksi kuvataiteen tärkeistä suuntauksista 1800-luvun viimeisellä neljänneksellä. Tämä valokuvauksellinen tyyli oli rajoja rikkovaa ja huomattavan homogeenista, olipa kyseessä sitten unkarilaiset, ranskalaiset, amerikkalaiset tai tunnetut suomalaiset naturalistiset kuvataiteilijat. He valitsivat aiheensa ihmisten arkipäivästä, "modernista" elämästä: työläiset, maanviljelijät, virkamiehet; kaikki kansan sosiaaliluokat huomioitiin. Van Gogh-museon näyttely esittelee naturalismin eri näkökannoilta ja kiinnittää myös huomiota

in zijn geheel zal verhuizen naar het Ateneum Art Museum, Finnish National Gallery of Art in Helsinki en zal daar toegankelijk zijn van

17 februari tot 16 mei 2011. Graag willen we de heer Edwin Becker en zijn assistente Marlieke Schoen hartelijk bedanken voor de

goede presentatie en organisatie.

*Jacques Groenendijk*



näiden kiehtovien töiden vaikutukseen varhaisessa elokuvassa.

Näyttely on vielä nähtävissä 16. tammikuuta 2011 asti Van Gogh-museossa, jonka jälkeen näyttely kokonaisuudessaan siirtyy Ateneumin Taidemuseoon Helsinkiin ja on siellä esillä

17. helmikuuta lähtien 16. toukokuuta 2011 asti.

Sydämelliset kiitoksemme herra Edwin Beckerille ja hänen avustajalleen Marlieke Schoenille hyvästä esitellystä ja järjestelystä.

*Jacques Groenendijk*  
käännös: Marjut Suvisaari

*Eero Järnefelt, Onder het juk (kreupelhout verbranden), Ateneum Art Museum, Finnish National Gallery, Helsinki.*

*Belangrijke adressen***In Nederland -  
Alankomaissa**

**Ambassade van Finland  
Suomen suurlähetystö**  
Groot Hertoginnelaan 16  
2517 EG Den Haag  
tel: 070-346 9754  
fax: 070-3107174  
e-mail: info.haa@formin.fi  
internet: www.finlande.nl

**Finse Zeemanskerk  
Suomen Merimieskirkko**  
's-Gravendijkwal 64  
3014 EG Rotterdam  
tel: 010-436 6164  
internet: www.finsekerk.com

**Suomi-Seura**  
r.y.Secretariaat:  
Lea Huomanen  
Goudsesingel 373  
3032 EN ROTTERDAM  
Sähköposti:  
lea.huomanen@chello.nl  
Puh. 06 53854062  
internet: www.suomi-seura.fi

**Finse Zaterdagsschool  
Suomalainen  
Lauantaikoulu**  
Suomen Merimieskirkko  
's-Gravendijkwal 64  
3014 EG Rotterdam  
informatie - tiedustelut:  
internet: www.lauantaikoulu.nl

**Finnish Dutch Trade Guild**  
p/a Patrice van der Heiden  
Musholm 149  
2133 HR Hoofddorp  
www.fdtg.eu

**Finse school -  
Suomikoulu**  
The American School  
of the Hague  
Rijksstraatweg 200  
2241 BX Wassenaar  
informatie - tiedustelut:  
Kirsti Vaaranmäki, voorzitter  
email: opettajat@  
suomikoulu.nl  
internet: www.suomi-koulu.nl

**Finse School Utrecht en  
Omgeving**  
Utrechtin alueen Suomi-koulu  
p/a Terhi Halme  
Govert Flincklaan 11  
1213 EN Hilversum  
www.utrechtinsuomikoulu.fi

**In Finland -  
Suomessa**

**Nederlandse Ambassade  
in Finland:**  
Erötaajankatu 19B,  
FI-00130 Helsinki,  
tel: +358-(0)9-228920,  
fax: +358-(0)9-22892228,  
e-mail: nlgovhel@  
kolumbus.fi, internet:  
www.netherlands.fi

**Nederlandse Vereniging  
in Finland**  
Secretariaat Vetelaisenuja  
390540 Oulu  
E-mail: secretariaat@  
nederlandsvereniging.fi  
internet: www.nederlandse  
vereniging.fi

*Colofon*

**De vereniging Nederland-Finland** werd opgericht in het jaar 1923. Aviisi is het officiële contactorgaan van de vereniging en verschijnt vijf keer per jaar. Leden van de vereniging ontvangen Aviisi gratis.

**Aviisi**  
Jaargang 19  
Jaar 2010  
Nummer 5

**Ledenadministratie,  
& secretariaat**  
Marjut Suvisaari  
info@vnf.nu  
Haverkamp 132  
2592 BK Den Haag  
tel. 06-55802120  
(dinsdags tussen  
17.00-21.00 uur)  
info@vnf.nu

**Bankrekening  
vereniging**  
54.92.86.705  
te Den Haag

**Eindredactie**  
Hans Adamse  
(hoofdredacteur)  
aviisi@vnf.nu  
Minna Rätty (Fins)  
aviisi@vnf.nu

**Website VNF**  
www.vnf.nu  
Jukka Partanen  
(webmaster)  
webmaster@vnf.nu

**Eindverantwoording**  
het bestuur

**Kopij**

Kopij voor de volgende Aviisi kan per e-mail voor 13 januari 2011 aan het secretariaat aviisi@vnf.nu gezonden worden. Kopij kan worden aangeleverd in één van de volgende bestandsformaten: Microsoft®Word, RTF of ASCII tekst. Beelden in de hoogst beschikbare kwaliteit aanleveren (ca. 2000 pixels of meer). De verantwoordelijkheid voor de inhoud van artikelen in Aviisi die door derden geschreven zijn, ligt bij de betreffende auteurs. De redactie van Aviisi behoudt zich het recht voor artikelen in te korten of niet te plaatsen.

**Vormgeving**  
Dimitry de Bruin

**Drukwerk**  
Via ASB drukwerk-  
begeleiding

**Oplage**  
600

**ISSN**  
1566-8542

**Het bestuur van de  
vereniging  
Nederland-Finland**

**Voorzitter**  
Nina Knoops  
voorzitter@vnf.nu

**Vice-voorzitter**  
Anja Guldemon

**Secretaris**  
Jesper Bexkens  
secretaris@vnf.nu

**Penningmeester**  
Jacques Groenendijk  
pr-aviisi@vnf.nu

**PR, ledenwerving  
en advertenties**  
Jacques Groenendijk  
pr-aviisi@vnf.nu

**Bestuurslid PR**  
Inka Finne

Rotterdamin Suomalaisen  
Merimieskirkon perinteiset

# Joulu

myyjäiset

25.-28.  
marraskuuta

2010

*Tarjolla suomalaisia  
jouluherkkuja,  
huippudesignia, loistavia  
kirjoja, laatukoruja, hienoja  
tekstiilituotteita,  
koristetavaraa sekä  
paljon paljon muuta.*

|           |             |
|-----------|-------------|
| TORSTAI   | 15.00-21.00 |
| PERJANTAI | 12.00-21.00 |
| LAUANTAI  | 10.00-17.00 |
| SUNNUNTAI | 11.00-17.00 |



De Finse Zeemanskerk  
's-Gravendijkwal 64  
3014 EG ROTTERDAM  
tel. 010- 4366164 /  
fax: 010-4367505  
e-mail: [info@finsekerk.com](mailto:info@finsekerk.com)  
[www.finsekerstmarkt.com](http://www.finsekerstmarkt.com)





# LIITY JÄSENEKSI!

Nimi: \_\_\_\_\_

Kutsumanimi: \_\_\_\_\_

M / N \*) poista toinen, jätä vain oikea vaihtoehto

Syntymäaika: \_\_\_\_\_

Osoite: \_\_\_\_\_

Postikoodi: \_\_\_\_\_

Asuinpaikka: \_\_\_\_\_

Puhelinnumero: \_\_\_\_\_

Maksan jäsenmaksun mielelläni tililtäni nr. \_\_\_\_\_

Päivämäärä: \_\_\_\_\_

Ilmoittautumisen Alankomaat-Suomi Yhdistyksen jäseneksi voit lähettää postitse  
allaolevaan osoitteeseen tai sähköpostitse osoitteeseen: [info@VNF.nu](mailto:info@VNF.nu)

## Secretariaat vereniging Nederland-Finland

**Haverkamp 132**

**2592 BK Den Haag**

**Soita 06-55 80 21 20**

**(tiistaisin klo. 17.00-21.00)**

**[info@vnf.nu](mailto:info@vnf.nu)**

Mahdollisimman pian ilmoittautumisenne jälkeen lähetämme teille postissa vahvistuksen ja liitteenä kappaleen Aviisi-lehteämme, esitteen "Suomi Alankomaissa" sekä jäsenmaksulaskun.

Kun olet ilmoittautunut jäseneksemme, saat heti seuraavaksi ilmestyvän yhdistyksen jäsenlehden "Aviisin" numeron.

Jäsenmaksu on vuodessa (1. tammikuuta -31. joulukuuta) :

Jäsen sekä samassa taloudessa asuva partneri ja alle 18 vuotiaat lapset 24,50 euroa, nuorisojäsen (27 ikävuoteen asti) 13,50 euroa ja yritysjäsen 74,- euroa (sisältää weblogin).

Nettisivultamme alaotsikosta « Yhdistys » löydät yhdistyksen säännöt. Ilmoittautuessasi jäseneksi samalla hyväksyt nämä säännöt. Huom. Säännöt ovat toistaiseksi vain hollanninkielellä (Statuten).



**Vereniging Nederland-Finland  
Alankomaat-Suomi yhdistys**



# WORD LID!

Naam: \_\_\_\_\_  
Voorletters: \_\_\_\_\_  
M / V \* \_\_\_\_\_ \*doorhalen wat niet van toepassing is  
Geb. datum \_\_\_\_\_  
Adres: \_\_\_\_\_  
Postcode: \_\_\_\_\_  
Woonplaats: \_\_\_\_\_  
E-mail: \_\_\_\_\_  
Telefoonnummer: \_\_\_\_\_  
  
Datum: \_\_\_\_\_

Aanmelding als lid "Vereniging Nederland-Finland": Uw aanmelding kunt u naar onderstaand postadres sturen of per e-mail naar: [info@VNF.nu](mailto:info@VNF.nu).

**Secretariaat vereniging Nederland-Finland**  
**Haverkamp 132**  
**2592 BK Den Haag**  
**Voor vragen: bel met 06-55 80 21 20**  
**(dinsdags tussen 17.00-21.00 uur)**  
**[info@vnf.nu](mailto:info@vnf.nu)**

Zo spoedig mogelijk na ontvangst van uw aanmelding sturen wij u een bevestiging met een nummer van Aviisi, de brochure "Finland in Nederland" en de contributierekening. Nadat wij u als lid hebben ingeschreven ontvangt u automatisch het eerst volgende nummer van ons verenigingsmagazine "Aviisi". De contributie bedraagt per jaar (1 januari tot en met 31 december) voor: VNF-leden € 24,50, Jeugdleden (tot 27 jaar) € 13,50 en Bedrijfsleden € 74,- (inclusief weblogo).

De statuten van de vereniging kunt u op onze website (<http://www.vnf.nu>) onder "De Vereniging" vinden. Met uw aanmelding accepteert u onze statuten. Heeft u geen internet dan sturen wij graag op uw verzoek een exemplaar toe.



**Vereniging Nederland-Finland**  
**Alankomaat-Suomi yhdistys**







# the spliethoff group



Radarweg 36  
1042 AA Amsterdam  
The Netherlands

P.O. Box 409  
1000 AK Amsterdam  
The Netherlands

Tel: +31 (0)20 4488 400  
Fax: +31 (0)20 4488 500  
E-mail: [gogracht@spliethoff.com](mailto:gogracht@spliethoff.com)  
Internet: [www.spliethoff.com](http://www.spliethoff.com)



Foto:

# **Rokade Advies B.V.**

**Fiscalisten/Verolakimiehet  
Juristen/Lakimiehet  
Administrateurs/Kirjanpitäjät**

